

Jari Sarja jari.sarja@otavanopisto.fi

2015

Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen

SISÄLLYSLUETTELO

1 Bloggaus	6
2 Blogipalveluita ja -ohjelmia	9
2.1 Nauhoite 1: WordPressin esittely	11
3 WordPressin asennus	
3.1 WordPressin vaatimukset	14
3.1.1 Tietokannan luominen omalle koneelle	14
3.2 WordPressin asennus	17
3.3 WordPressin tiedostot ja hakemistot	21
3.4 Nauhoite 2: WordPressin asennus	22
4 Kirjautuminen WordPressiin	23
5 WordPressin asetukset	24
5.1. Yleiset asetukset	24
5.2. Kirjoittamisen asetukset	26
5.3 Lukemisen asetukset	29
5.4. Keskustelun asetukset	
5.5. Mediakirjaston asetukset	32
5.6 Osoiterakenteen asetukset	34
5.7 Nauhoite 3: WordPressin asetukset	
6 Ohjausnäkymä	
7 Blogikirjoituksen lisäys, muokkaus ja poisto	
7.1 Blogikirjoituksen lisäys	
7.1.1 Blogikirjoituksen asetukset	40
7.1.2 Kategoriat ja avainsanat	42
7.2. Blogikirjoituksen muokkaus	43
7.3 Blogikirjoituksen poistaminen	
8. Editori	
8.1 Kuvan lisääminen	

8.2 Nauhoite 4: Kuvan lisääminen	51
9 Media	52
10 Sivut	54
11. Kommentit	57
12. Ulkoasu	
12.1 Teemat eli sivupohjat	58
12.1.1 Oikotie sivupohjan asennukseen	62
12.2 Vimpaimet eli widgetit	63
12.3 Yläpalkin asetukset	69
12.4 Sivupohjan mukauttaminen	71
12.5 Muokkain	74
12.6 Nauhoite 5: Sivuston ulkoasu	75
13 Lisäosat eli pluginit	76
13.1 Editorin virittäminen	78
13.2 Kuvagalleria	79
13.3 Monta sivupohjaa samalla sivustolla	
13.4 Yhteydenottolomake	84
13.4.1 Sähköpostin asetukset	86
13.5 Nauhoite 6: Lisäosat	90
14 Käyttäjät	
14.1 Uuden käyttäjän lisääminen	91
15 Työkalut	
15.1 Kirjoitusten siirtäminen toisesta blogista	93
15.1.1 Tuo tietoja WordPressistä	94
15.1.2 Bloggerista tuominen	96
15.2 Kirjoitusten vieminen toiseen blogiin	
16 Offline-työkalut	
16.1 Windows Live Writer	101
16.2 Nauhoite 7: Windows Live Writer ja ScribeFire Next	108

17 Sivupohjan teko ja muokkaaminen	109
17.1. Oman sivupohjan tekeminen	114
17.1.1. Vaihe 1 – sivupohjan elementit	117
17.1.2 Vaihe 2 – blogin ulkoasu	119
17.1.3 Vaihe 3 – blogin nimi ja kuvaus	122
17.1.4 Vaihe 4 – navigaatio	124
17.1.5. Vaihe 5 – sisältö	128
17.1.6 Vaihe 6 – sivupalkki	132
17.1.7 Vaihe 7 – alapalkki	135
17.1.8 Vaihe 8 – viimeistely	136
17.2 Sivupohjan tekeminen verkossa	138
17.3 Ohjelmia sivupohjan tekoon	139
17.4 Lapsiteemat	139
17.4.1 Kuinka tehdä lapsiteema?	140
17.5 Sovelluskehykset sivupohjan teossa	142
17.6 Nauhoite 8: Ulkoasun muokkaus	143
18 Tietoturva	144
18.1. Salasana ja käyttäjätunnus	144
18.2. Päivitä ja siivoa	145
18.3. Varmuuskopiointi	146
18.4 Pluginit	149
18.4.1 Kokonaisratkaisut	149
18.4.2 Brute Force -hyökkäyksen torjunta	149
18.4.3 Varmuuskopiointi	
18.4.4 Haittaohjelmien torjunta	
18.5 WordPress ja roskaposti	151
18.6 Wp-config.php-tiedosto	153
18.7 Nauhoite 9: WordPressin tietoturva	154
19 Sivuston siirtäminen	

19.1 Sivuston siirtäminen omalta koneelta webiin	155
19.1.1 Tiedostojen siirto	
19.1.2 Tietokannan siirto	156
19.2 Sivuston siirtäminen toiselle palvelimelle	160
19.3 Pluginit websivuston siirtoon	164
19.4 Nauhoite 10: WordPressin siirto omalta koneelta webiin	
20 Ratkaisuja ongelmiin	165
20.1 Webpalvelin ei käynnisty	165
20.2 Ei ole oikeutta kirjoittaa	165
20.3 WordPress kysyy FTP-yhteyden tietoja	168
20.4 Virheilmoitus "Internal Server Error"	
20.5 MAMPin osoite localhost ei vastaa	170
20.6 Valikko hävisi	
20.7 Kuvien pitäisi näkyä	
Lähteet	
Liite 1. WordPress Online	
Liite 2. Webpalvelin omalle tietokoneelle	178
Liite 3. XAMPPin asennus Windowsille	

1 BLOGGAUS

Bloggaus on tällä hetkellä nouseva trendi. Yhä useammalla yrityksellä on blogi, jossa ne tarjoavat tietoja tuotteistaan ja palveluistaan. Maailmalla yksi tunnetuimmista yritysten blogeista on F-Securen blogi "News from the Lab", mutta myös pienet yritykset kirjoittavat blogeja kuten esimerkiksi haapajärveläinen Kotihoitopalvelu Huusholli. Nykyisin blogit pääsevät jopa televisioon, tästä esimerkkinä ulkoministeri Timo Soinin blogi. Lisäksi Yle lähetti keväällä 2012 ohjelmaa Blogistania, jossa esiteltiin kymmenen bloggaavaa nuorta naista. Lisäksi meillä Suomessakin on muutamia ammattibloggaajia, jotka tienaavat rahaa blogillaan. Markus Ossi mainostaa olleensa Suomen ensimmäinen ammattibloggaaja vuonna 2009. (Ossi, 2009). Yksi tunnetuimpia ammattibloggaajia on Cava, joka vuoden 2013 alussa kirjoitti blogissaan ammattinsa varjopuolista.

"En sano, että bloggaaminen olisi raskasta työtä, se on itseasiassa aika kevyttä ja nautin siitä. Mutta sanon, että bloggaamisen myötä tuleva tunnettuus ja sen myötä tuleva paska on raskasta ja tämä työ onkin erityisen raskasta henkisesti. Olenkin ollut yhteydessä sekä nettipoliisi Marko Forssiin sekä parin palstan ylläpitoon tänään." (Cava, 2013.)

Ruotsissa bloggaamisella ansaitsevia henkilöitä on enemmän kuin Suomessa. Tosin ainakin välillä bloggaamisella saavutettuja tienestejä on liioiteltu, kuten esimerkiksi tapauksessa Blondinbella. Kyseistä blogia kirjoittaa Isabella Löwengrip, joka on Ruotsin tunnetuimpia bloggaajia. Hän tienasi blogillaan vuonna 2009 noin 7000 kruunua kuukaudessa. Julkisuudessa hän oli kuitenkin kertonut tienaavansa blogillaan huomattavasti tätä enemmän. (Ks. esim. Aftonbladet 2009.) Oma lukunsa blogirintamalla on Yhdysvallat. IT-viikko kertoo, että Yhdysvaltain työministeriön tilastojen mukaan maassa on jo 452 000 päätoimista bloggaajaa. (IT-viikko.) Siitä tosin ei ole tietoa, kuinka hyvin kyseiset bloggaajat tienaavat blogillaan. Lisäksi on huomioitava, että suurin osa blogeista on pystytetty harrastusmielessä, jolloin niillä on muita kuin rahallisia tavoitteita.

Bloggauksella on omat hyvät puolensa. Blogien lukeminen ja kirjoittaminen kehittävät luku- ja kirjoitustaitoa. Blogit luovat lisäksi yhteisöllisyyttä, koska niitä luetaan ja kommentoidaan. Ei sovi myöskään unohtaa, että ajatusten jakaminen kokemastaan on paitsi hauskaa myös hyödyllistä. Jotkut jopa onnistuvat myymään bloginsa kustantajalle, joka sitten julkaisee siitä kirjan. Yksi tällainen esimerkki on ruotsalainen Supermamman. Aluksi Supermamman oli blogi, mutta suuren suosion myötä kustantaja kiinnostui siitä.

Blogin ja keskustelun eroa voi havainnollistaa vertauksella: keskustelufoorumi on kuin tori. Siellä on paljon ihmisiä, joiden kanssa voit jutustella. Osa kiertelee torilla ihmettelemässä ihmisvilinää ja kuuntelee satunnaisesti muiden keskusteluja. Tori on paikka, jonne kaikki voivat tulla. Siellä tapaa joka kerta eri ihmisiä kuin edellisellä kerralla.

Blogista voisi sanoa, ettei se ole tori vaan takapiha. Se on hyvin lähellä ja se on oma. Joku voi kauempaa ihmetellä pihaa ja joku voi taas olla pihalla syömässä tai ottamassa aurinkoa. Tori on hyvin yleinen ja aihepiirit voivat olla mitä tahansa. Blogi on aina henkilökohtainen ja rajoittuu johonkin tai joihinkin aihepiireihin. Blogin hyvyys on juuri keskittyminen.

2 BLOGIPALVELUITA JA -OHJELMIA

Blogeja voi tehdä helposti verkossa ilman asennusta ja kaiken lisäksi ilmaiseksi. <u>Blogger</u> on hakukoneyhtiö Googlen omistama blogipalvelu, joka on ollut verkossa vuodesta 1999 lähtien. Sen perusti tuolloin Pyra Labs -niminen yritys, jonka Google osti vuonna 2003. Ensijulkaisunsa aikoihin Blogger oli ensimmäisiä bloggaukseen keskittyneitä alustoja, ja sille kuuluu ainakin osakiitos blogien suosion noususta 2000-luvulla. Blogger oli ensimmäisiä blogipalveluita, joiden käyttäjien ei tarvinnut osata HTML:ää tai lähettää sisältöä erikseen kotisivupalvelimelle, vaan blogimerkinnät voitiin kirjoittaa suoraan lomakkeeseen webissä. (Wikipedia.) Bloggerissa voi valita itselleen sopivan kielivaihtoehdon, koska palvelu toimii usealla eri kielellä. Bloggerin huono puoli on, että palvelu keskittyy vain blogin perustoimintoihin eli uudistuksia toteutetaan nihkeästi.

<u>Vuodatus</u> on suomalainen ja suomenkielinen blogipalvelu, jonka saa käyttöönsä muutamassa minuutissa. Palvelun omistaa Alma Mediaan kuuluva Kustannusosakeyhtiö Iltalehti. Blogin ulkoasua voi muokata ja siihen voi liittää helposti kuvia. (Helppokäyttöiset blogipalvelut.)

<u>WordPress Online</u> on hyvä vaihtoehto paljon bloggaavalle, koska blogien kaikki perustoiminnot ovat käytettävissä. WordPress Online toimii usealla eri kielellä ja sen voi yhdistää kätevästi Windows Live Writeriin (ks. luku 16.1), jolloin voit kirjoittaa blogikirjoituksia entistäkin helpommin. Tästä vaihtoehdosta lisää tietoa liitteessä 1. Palvelimelle asennettavista blogiohjelmista WordPress on paras valinta. WordPress on hallinnut blogiohjelmistojen kenttää niin suvereenisti, että kilpailevat blogiohjelmat ovat jääneet täysin sen varjoon. WordPressiä on jossain määrin pystynyt haastamaan ainoastaan <u>Movable Type</u>. Kauempana takana on <u>Textpattern</u>. On myös monia julkaisujärjestelmiä, joilla voi luoda oman bloginsa. Varsinkin <u>Drupal</u> on kunnostautunut kyseisellä saralla.

Mikäli etsit blogiohjelmaa joka ei vaadi tietokantaa, on valinnanvaraa niukasti. Jotakin silti löytyy, esimerkiksi seuraavat:

- <u>FlatPress</u>
- <u>Blosxom</u>

Lisäksi blogiin taipuvat ainakin jossain määrin flat file -julkaisualustat Pluck ja GetSimple. Käytännössä blogialustaksi kannattaa aina valita WordPress, jos siihen on mahdollisuus. Parasta on, jos blogi on täysin oma ja omalla palvelimella. Toiseksi paras vaihtoehto on käyttää WordPressin online-palvelua. On myös huomattava, että WordPress on suosittu myös puhuttaessa tavallisista julkaisujärjestelmistä. Se on oiva valinta esimerkiksi yrityksen tai yhdistyksen julkaisujärjestelmäksi, joko blogin kanssa tai ilman.

2.1 Nauhoite 1: WordPressin esittely

Nauhoite 1: WordPressin esittely Kesto: 7:40 min URL: <u>http://youtu.be/28QqRWQr_ec</u>

3 WORDPRESSIN ASENNUS

WordPress on open source -pohjainen web-julkaisuohjelmisto. Se on ensisijaisesti julkaisutyökalu blogeille mutta soveltuu erinomaisesti myös pienimuotoiseksi CMS-järjestelmäksi (Content Management System eli julkaisujärjestelmä). WordPress on eräs maailman levinneimmistä ja arvostetuimmista blogiohjelmistoista ja sen takana on erittäin aktiivinen kehittäjätiimi – ohjelmistosta ilmestyy uusia parannettuja versioita tasaiseen tahtiin. WordPress on helposti räätälöitävissä organisaation käyttöön teemojen avulla ja sen käyttöliittymään löytyy kielipaketteja useilla kielillä, tietysti myös suomeksi. Ohjelmistoon on myös tarjolla runsas valikoima erilaisia lisäosia, joiden avulla

WordPressin hyvyys on huomattu myös erilaisissa kilpailuissa. Vuonna 2009 WordPress voitti palkinnon sarjassa "Packt Best Open Source CMS Awards". Seuraavana vuonna palkinto tuli sarjassa "Hall of Fame Open Source Awards." (Wikipedia.) Internetissä WordPressin suosio näkyy myös siinä, että monet sivustot käyttävät WordPressiä julkaisualustanaan. Wappalyzerin mukaan WordPress on suosituin julkaisujärjestelmä. Loppuvuodesta 2015 sen osuus oli peräti 65 % kaikista asennetuista julkaisujärjestelmistä. (Wappalyzer.)

WordPress on ladattavissa osoitteesta

<u>https://fi.wordpress.org/</u>. Kannattaa aina valita WordPressin uusin versio, koska se on tietoturvan kannalta paras vaihtoehto.

Lataa WordPress 4.3

index.php

Kun lataus on valmis, on seuraavana vuorossa zip-paketin purku. Tässä esimerkissä asennetaan WordPress omalle koneelle, jossa on asennettuna XAMPP (ks. liitteet 2 ja 3). Sinne on luotu uusi kansio nimeltä wordpress4. Kansion polku on C:\xampp\htdocs (ks. seuraava kuva).

xampp ▶ htdocs ▶ wordpress4 ▶	
Nimi	Muokkauspäivä
👢 wp-admin	8.9.2015 11:25
👢 wp-content	8.9.2015 11:25
👢 wp-includes	8.9.2015 11:26

8.9.2015 11:25

3.1 WordPressin vaatimukset

Tässä esimerkissä asentaminen tapahtuu omalle palvelimelle, mutta menetelmä on sama myös käytettäessä webhotellin palveluja. WordPress vaatii toimiakseen webpalvelimen, jossa on PHP-tuki ja MySQL. Jos jompikumpi puuttuu, ei asennus onnistu. Mikäli WordPress asennetaan omalle koneelle, on sille ensin asennettava jokin palvelinohjelma, esimerkiksi XAMPP (ks. liitteet 2-3), jolloin WordPress toimii ongelmitta. Mikäli hankit webhotellia, varmista ensin PHP:n ja MySQL:n tilanne. Alla esimerkki <u>Avaruus.netin</u> webhotellista, jossa on sekä PHP- että MySQL-tuki.

3.1.1 Tietokannan luominen omalle koneelle

Kun koneella on webpalvelin ja MySQL (ks. liite 2), on kaikki lähes valmista asennusta varten. Vielä tarvitaan kuitenkin itse tietokanta ja sille käyttäjä. Luodaan uusi tietokanta ja sen käyttäjä menemällä webselaimella osoitteeseen <u>http://localhost/phpmyadmin/</u>. Mikäli tietokanta on suojattu, kirjoitetaan ensin pääkäyttäjän tunnus (root) ja salasana.

Kirjaudu sisään 🧕		
Käyttäjätunnus:	root	¥.
Salasana:	•••••	*
		Suorita

Valitaan välilehti "Users". Joissakin PHPMyAdminin versioissa on valittava välilehti "Käyttäjät".

Valitaan linkki "Lisää käyttäjä".

Kirjoitetaan käyttäjänimi (wordpress3) ja valitaan palvelimeksi localhost. Kirjoitetaan salasana (wordpress3) kahteen kertaan. Lisäksi laitetaan merkki kohtaan "Luo samanniminen tietokanta ja anna kaikki oikeudet".

Kirjautumistiedot			
Käyttäjänimi:	Käytä tekstikenttää 🗸	wordpress4	
Palvelin:	Paikallinen 🗸	localhost	0
Salasana:	Käytä tekstikenttää 🗸	•••••	
Kirjoita uudelleen:		•••••	
Keksi salasana:	Keksi		
Tiatokanta käyttäi	älle		
		muista tuo	
 Luo samannimine Anna kaikki oikei 	en tietokanta ja anna kai idet tietokannalle käyttä	kki oikeudet en korvausmerkkiä (userna	me\ %

Painetaan lopuksi painiketta "Lisää käyttäjä" (ks. yllä). Tämän jälkeen ilmestyy ilmoitus, että uusi tietokanta ja käyttäjä on lisätty.

Jos käytät webhotellia, ei em. toimenpiteitä tarvitse tehdä, koska webhotelli on tehnyt ne puolestasi. Juuri luodun tietokannan tiedot ovat seuraavat:

- Käyttäjä: wordpress4
- Salasana: wordpress4
- Tietokanta: wordpress4

• Palvelin: localhost

Mikäli käytät webhotellia, saat sieltä samantyyppiset tiedot.

3.2 WordPressin asennus

Mennään ensin kansioon, jossa purettu WordPress sijaitsee. Tässä esimerkissä käytetään selaimena Firefoxia, jonka osoiteriville on kirjoitettu <u>http://localhost/wordpress4/</u>.

<u>T</u> iedosto	<u>M</u> uokkaa	<u>N</u> äytä	<u>S</u> ivuhistoria	<u>K</u> irjanmerkit
🔀 w	ordPressin a	asetustie	dosto X	+
(+)	localhost/w	ordpres/	s4/	

Sitten ollaankin jo varsinaisessa asennusvaiheessa. Asennus alkaa, kun napsautetaan painiketta "Jatketaan!".

Olet saanut todennäköisesti nämä tiedot palveluntarjoajaltasi. ensin palveluntarjoajaasi yhteydessä tietojen saamiseksi. Jos c

Syötetään vaaditut tiedot ja painetaan painiketta "Lähetä".

Kirjoita alle tietokannan tiedot. Jos et ole varma yksityiskohdista, ota yhteys palveluntarjoajaasi.

Tietokannan nimi	wordpress4	<u></u>	Sen tietokannan nimi, johon haluat asentaa WP:n.
Käyttäjänimi	wordpress4		MySQL-käyttäjätunnus
Salasana	wordpress4		ja MySQL-salasanasi.
Tietokantapalvelin	localhost		Saat tämän tiedon palveluntarjoajaltasi, jos localhost ei toimi.
Tietokantataulujen etuliite	wp_		Jos haluat asentaa useita WordPressejä samaan tietokantaan, muuta tämä.
Lähetä			

HUOM! Tietokantapalvelin (host) on 90% varmuudella aina localhost, oli kyseessä sitten oma kone tai webhotelli.

Kun tietokantaan liittyvät tiedot ovat oikein, ilmestyy selkeä ilmoitus. Jatketaan napsauttamalla painiketta "Asenna WordPress".

Hienoa! Selvisit tähän asti, WordPress voi nyt ottaa yhteyden tietokantaasi.

Syötetään blogille otsikko ja käyttäjätunnus.

Sivuston otsikko	Jarin blogi	
Käyttäjätunnus	wordpress4	

Kirjoitetaan pääkäyttäjän salasana (wordpress4) ja laitetaan merkki kohtaan "Vahvista heikon salasanan käyttö"

Salasana	wordpress4	Piilota		
	Erittäin heikko			
	Tärkeää: Tarvitset tätä salasanaa ki	irjautuaksesi sisään. Ota se		
Vahvista salasana	☑ Vahvista heikon salasana	n käyttö		
HUOM! Salasanan pitää olla turvallinen. Koska asennus tapahtuu omalle koneelle, on salasana helppo eli wordpress4. Näin siksi, että omalla koneella ei yleensä ole sähköpostipalvelinta, joten unohtunutta salasanaa ei voi tilata sähköpostiin. Älä käytä näin helppoa salasanaa webpalvelimelle asennetussa versiossa (tietoturvariski).				
Virioitataan oma säk	känastiosoita Tämä on t	tärkoä tioto, cillä		

Kirjoitetaan oma sähköpostiosoite. Tämä on tärkeä tieto, sillä voit tarvittaessa palauttaa siihen kadonneen salasanasi. Huo-

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 maa, että omalla koneella sähköpostin lähettäminen ei välttämättä toimi. Lopuksi painetaan painiketta "Asenna WordPress".

Sähköpostiosoite:	jari.sarja@otavanopisto.fi	vanopisto.fi	
	Varmista sähköpostiosoitteesi ennen kui	n siirryt seuraavaan vaiheeseen.	
Tietosuoja	Salli sivuston näkyminen hak	kukoneissa	

Asenna WordPress

Kaikki on nyt valmista eli WordPress-julkaisujärjestelmä on asennettu ja siihen kirjautuminen on mahdollista.

Onnistui!

WordPress on nyt asennettu. Jos odotit lisävaiheita, olemme pahoillamme.

Kirjoitetaan tunnus ja salasana.

Kirjautumisen onnistuttua ollaan ohjausnäkymässä.

Sivustolle pääsee kätevästi klikkaamalla blogin nimeä ja valitsemalla "Vieraile sivustolla".

Alla kuva siitä, miltä blogi näyttää ulospäin.

Jarin blogi

Ihan uusi WordPress-sivusto

Oikeasta yläreunasta löytyy painike, jolla pääset kirjautumaan ulos.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

3.3 WordPressin tiedostot ja hakemistot

WordPressin muokkaamista helpottaa, jos tietää mitä missäkin sijaitsee ja mitä kaikki tiedostot ja kansiot ovat. Näitä tiedostoja joudut siirtelemään webpalvelimelle FTP:n avulla. Osalle kansioista ja tiedostoista ei tarvitse tehdä mitään.

- / on blogin juuri. Siellä sijaitsee monia tiedostoja kuten esimerkiksi RSS-syöte. Tänne ei tehdä muutoksia juuri koskaan.
- /wp-admin/ Tässä hakemistossa sijaitsee hallinnointipaneeli. Tähän kansioon ei tarvitse puuttua millään tavoin.
- /wp-includes/ Täällä on erilaisia toimintoja, esimerkiksi Ajax. Tännekään ei tarvitse tehdä muutoksia.
- 4. /wp-content/ Tämä on muokkauksen kannalta kaikkein mielenkiintoisin hakemisto. Tähän kansioon tarvitsee mennä usein. Siellä sijaitsee kaksi alakansiota: /themes/ sisältää ulkoasuun liittyvät tiedostot. /plugins/ sisältää plugarit eli liitännäiset.

3.4 Nauhoite 2: WordPressin asennus

Nauhoite 2: WordPressin asennus Kesto: 8:48 min URL: <u>http://youtu.be/a4KM5rwFiTs</u>

4 KIRJAUTUMINEN WORDPRESSIIN

WordPressiin kirjaudutaan siten, että osoitteen jälkeen kirjoitetaan wpadmin. Edellisessä luvussa luodun blogin osoite on <u>http://localhost/wordpress4/</u>. Jos halutaan kirjautua sinne, kirjoitetaan kuten alla olevassa kuvassa eli <u>http://localhost/wordpress4/wp-admin</u>.

Joissakin tapauksissa kirjautumislinkki voi olla näkyvillä myös suoraan websivulla. Silloin websuunnittelija on sen sinne sijoittanut. Lisäksi kirjautumislinkin voi valita tarjolla olevista vimpaimista (Meta-vimpain).

META

Kirjaudu sisään

Artikkeleiden <u>RSS</u>-syöte

Kommenttien <u>RSS</u>-syöte

WordPress.org

Vimpaimista kerrotaan luvussa "13.2. Vimpaimet eli widgetit".

5 WORDPRESSIN ASETUKSET

WordPressissä on runsaasti vaihtoehtoja asetuksiin, jonka vuoksi se on hyvin muokattavissa. Lähes kaikkeen pääsee vaikuttamaan juuri asetusten kautta. WordPressin asetukset sijaitsevat ohjausnäkymässä eli backendissä, joka vaatii kirjautumista (ks. luku 4).

5.1. Yleiset asetukset

Ohjausnäkymässä valitaan "Asetukset" (eng. Settings ja General).

Kyseinen painike vie suoraan yleisiin asetuksiin.

Laitetaan ensin sivuston otsikko ja alaotsikko kuntoon.

Yleiset asetukset		
Sivuston otsikko	Jarin blogi	Â
Kuvaus	Jarin blogi, joka käsittelee sosiaalista mediaa	
	Pari sanaa kuvaamaan sivuston aihealuetta.	

Vaihdetaan sähköpostisoite, jos sille on tarvetta.

Sähköpostiosoite	jari.sarja@otavanopisto.fi	
	Tätä osoitetta käytetään vain ylläpidollisiin viesteihin.	

Valitaan, voiko sivuston käyttäjäksi rekisteröityä. On suositeltavaa, ettei kuka tahansa voi rekisteröityä. Jos kuitenkin laitetaan ruksi kohtaan "Kuka tahansa voi rekisteröityä", on suositeltavaa laittaa uusien käyttäjien rooli matalaksi. Esimerkiksi "Tilaaja" on hyvä.

Jäsenyys	Kuka tahansa voi rekisteröityä
Uusien käyttäjien oletusrooli	Tilaaja 🗸
Vastaavasti seuraava määritys	s ei olisi järkevä:
Jäsenyys	 Kuka tahansa voi rekisteröityä
Uusien käyttäjien oletusrooli	Pääkäyttäjä 🗸

Tässä tapauksessa kuka tahansa voisi rekisteröitymällä saada kaikki mahdolliset oikeudet blogiin.

Seuraavaksi tarkistetaan aikavyöhyke (Helsinki) ja missä muodossa päivämäärä näytetään.

Aikavyöhyke	Helsinki v <u>UTC</u> -aika on 2015-09-10
	Valitse kaupunki, joka on samalla aikavyöhykkeellä kuin sinäkin.
	Tämä aikavyöhyke noudattaa tällä hetkellä kesäaikaa. Talviaika alkaa: 25.10.2015 04:00 .
Päivämäärän oletusmuoto	10.9.2015
	0 2015-09-10
	09/10/2015
	0 10/09/2015
	O Muokattu: j.n.Y 10.9.2015

Lopuksi valitaan kellon esitystapa ja mistä viikonpäivästä viikko alkaa.

Kellonajan oletusmuoto:	12:00
	12:00 PM
	O Muokattu: H:i 12:00
	<u>Päiväyksen ja ajan asettaminen</u> .
Kalenteriviikon ensimmäinen päivä:	maanantai 🗸

5.2. Kirjoittamisen asetukset

Kirjoittamisen asetuksilla vaikutetaan siihen, millainen on se näkymä, johon kirjoitetaan. Lisäksi on mahdollista vaikuttaa siihen, julkaistaanko kirjoituksia esimerkiksi sähköpostin kautta.

41 Asetukset	
Yleinen	
Kirjoittaminen	

Ensimmäiset asetukset vaikuttavat artikkeleiden oletuskategoriaan ja oletusartikkelimuotoon.

Kirjoittamisen asetukset		
Artikkeleiden oletuskategoria	Yleinen 🗸	
Oletusartikkelimuoto	Normaali	~

Näiden alapuolella ovat sähköpostin asetukset.

mail.example.com	à
login@ayample.com	
logn wexample.com	
password	
Yleinen 🗸	
	mail.example.com login@example.com password Yleinen v

HUOM! Artikkeleiden kirjoittaminen sähköpostin kautta on jäänne menneiltä ajoilta, jolloin esim. kännyköillä pystyttiin ainoastaan lähettämään sähköpostia.

Sähköpostia fiksumpi tapa julkaista viestejä suoraan omalta koneelta on etäjulkaiseminen. Tästä aiheesta lisää luvussa 17.1, jossa käsitellään Windows Live Writeria.

Alimmaisena kirjoittamisen asetuksissa on "Päivityspalvelut". Kyseisessä kohdassa ei välttämättä ole mitään, jos määrittelit niin asennusvaiheessa. Saat päivityspalvelut käyttösi napsauttamalla Asetukset → Lukeminen. Ota ruksi pois kohdasta "Kiellä sivuston näkyminen hakukoneissa".

Palaa sitten kirjoittamisen asetuksiin ja lisää osoitteita siellä jo olevan lisäksi.

Päivityspalvelut

Kun julkaiset uuden artikkelin, WordPress lähettää siitä ilmoituksen

http://rpc.pingomatic.com/
http://blogsearch.google.se/ping/RPC2

Alla listaa ping-palveluista:

http://blogsearch.google.fi/ping/RPC2 http://rpc.pingomatic.com/ http://nyligen.se/ping/ http://rpc.pingomatic.com/ http://rpc.twingly.com http://ping.bloggnytt.se http://rpc.aitellu.com http://www.weblogalot.com/ping http://rpc.twingly.com http://api.feedster.com/ping http://api.moreover.com/RPC2 http://www.blogdigger.com/RPC2 http://www.blogshares.com/rpc.php http://www.blogsnow.com/ping http://www.blogstreet.com/xrbin/xmlrpc.cgi http://bulkfeeds.net/rpc http://www.newsisfree.com/xmlrpctest.php http://ping.blo.gs/ http://api.moreover.com/ping http://ping.feedburner.com

http://ping.syndic8.com/xmlrpc.php http://ping.weblogalot.com/rpc.php http://rpc.blogrolling.com/pinger/ http://rpc.technorati.com/rpc/ping http://rpc.weblogs.com/RPC2 http://www.feedsubmitter.com http://blo.gs/ping.php http://blo.gs/ping.php http://www.pingerati.net http://www.pingmyblog.com http://geourl.org/ping http://ipings.com

5.3 Lukemisen asetukset

WordPressin oletus on, että kirjoitetaan blogia. Siksi etusivu on aina oletuksena blogi. Asetuksissa tämä näyttäytyy siten, että "Etusivulla näytetään" -asetuksen valinta on kohdassa "Uusimmat artikkelit".

Lukemisen asetukset

Etusivulla näytetään	 Uusimmat artikkelisi 		
	O <u>Sivu</u> (valitse alta)		
	Etusivu: — Valitse — V		
	Artikkeleiden sivu: — Valitse — V		

Jos tehdään tavallista websivustoa, jossa blogi ei ole pääjuttu, kannattaa tehdä kuten alla.

Etusivulla näytetään	🔘 Uusimmat artikkelisi		
	 <u>Sivu</u> (valitse alta) 		
	Etusivu: Etusivu 🗸		
	Artikkeleiden sivu: Blogi 🗸		

Tällöin linkistä "Etusivu" avautuu sivu, jonka nimi on "Etusivu". Blogille on tehty oma sivu, jonka nimi on "Blogi".

WordPressissä voidaan määritellä myös kuinka monta blogikirjoitusta ja uutissyötettä näytetään. Oletuksena laitetut luvut ovat tosin hyviä, joten niitä ei tarvitse muuttaa.

Näytä enintään	10	artikkelia
Uutissyötteet näyttävät enintään uusimmat	10	merkintää

Seuraava kohta koskee RSS:ää eli uutissyötteitä. Kyse ei ole blogiteksteistä. Tätä asetusta ei kannata muuttaa.

Viimeinen kohta koskee sivuston näkymistä hakukoneissa. On suositeltavaa, ettei sitä kielletä.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

5.4. Keskustelun asetukset

Keskustelun asetukset vaikuttavat lähinnä siihen, kuka saa kommentoida blogikirjoituksia. Asetusten ensimmäisen kohdan rukseista viimeinen eli kolmas kohta on se tärkein, eli voiko uusia blogikirjoituksia kommentoida vai ei.

Keskustelun asetukset

Tavalliset artikkelin	Yritä lähettää ilmoitus tässä artikkelissa
asetukset	 Salli linkki-ilmoitukset muista blogeista
	Salli uusien artikkelien kommentointi.

HUOM! Jos ruksi poistetaan kohdasta "Salli uusien artikkeleiden kommentointi", mutta joku on jo kommentoinut kirjoitusta, silloin kommentointi on edelleen mahdollista.

Seuraava kohta liittyy siihen, millä ehdoilla saa kommentoida.

Yleensä on hyvä, että kommentoija ilmoittaa nimensä ja sähköpostiosoitteensa.

Muut	✓ Nimi ja sähköposti tulee ilmoittaa.		
kommentointiasetukset	Vain rekisteröityneet ja sisäänkirjaut		
	Sulje kommentointi automaattisesti		
	✓ Ota käyttöön sisäkkäiset kommentit.		
	🗌 Jaa kommentit sivuiksi 50 😫 kon		
	Näytä vanhemmat 🗸 kommentit kunk		

Sähköpostin osalta voit valita, saatko WordPressiltä postia vai ei. Nuo kohdat kannattaa pitää raksitettuna, jos haluaa ajantasaista tietoa blogin tapahtumista. Lähetä minulle sähköpostiIoku jättää kommentinaina, kun:Kommentti odottaa arviointia

Robottien lisäämiä kommentteja voit vähentää mm. sillä, ettet hyväksy suoraan kommentteja, joissa esiintyy yli kaksi linkkiä.

Siirrä kommentti arviointijonoon, jos se sisältää yli 2 🔄 Seuraavissa kohdissa voi luetella sanoja, joiden perusteella voi vaikka heittää kommentin suoraan roskiin.

Kommenttien	esto	luettel	D

Jos kommentin sisällössä, kommentin kirjoittajan nimessä, roskaksi. Erota sanat toisistaan rivinvaihdoilla. Sana voi my

Viagra

Lopussa on vielä yksi kohta avatar-toiminnolle, eli käyttäjäkuville. Sen aktivoiminen ei ole suositeltavaa, sillä se voi hidastaa tarpeettomasti blogin selaamista.

Avatarien näyttö

] Näytä Avatar-kuvat

5.5. Mediakirjaston asetukset

Mediakirjaston asetuksiin ei ole tarvetta tehdä muutoksia. Siellä on oletuskokoja kuville ja oletusasetukset ovat hyvät. Ruksi kohtaan "Järjestä siirtämäni tiedostot kuukauden ja vuoden mukaan nimettyihin kansioihin" kannattaa säilyttää, jos haluaa järjestää kuvat samalla systeemillä kuin blogimerkinnätkin.

Mediakirjaston asetukset

Kuvien koot

Alla listatut koot määrittävät kuvien maksimikoot pikseleinä, kun kuvia lisätään mec

Koko	Leveys 150			
Keskikokoinen	Leveys maks.: 300 🔄 Korkeus maks.:			
Suuri	Leveys maks.: 1024 🖨 Korkeus maks.:			
Tiedostojen sijainti				

☑ Järjestä siirtämäni tiedostot kuukauden ja vuoden mukaan nimettyihin

5.6 Osoiterakenteen asetukset

Tämä kohta on sivujen löydettävyyden kannalta hyvin merkittävä. Hakukoneille on ongelma päätellä, mitä mahtaa sisältää artikkeli "?p=11".

Asetuksia muuttamalla saman blogikirjoituksen URL-osoite on hakukoneiden kannalta paljon selkeämpi eli siinä on informaatiota sisällöstä.

Tärkeintä on, että valitaan joku muu vaihtoehto kuin ensimmäinen.

Yleiset asetukset	
○ Oletus	http://localhost/wordpress4/?p=123
 Päivämäärän ja nimen mukainen 	http://localhost/wordpress4/2015/09/10/esimerkki-
🔿 Kuukauden ja nimen mukainen	http://localhost/wordpress4/2015/09/esimerkki-art
O Numeron mukainen	http://localhost/wordpress4/arkistot/123
 Artikkelin nimi 	http://localhost/wordpress4/esimerkki-artikkeli/
🔿 Mukautettu rakenne	http://localhost/wordpress4 /%postname%/

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

otavan**opisto**.fi 33 Kun vielä säädetään luokat ja avainsanat, saadaan siistejä osoitteita.

Kategorioiden peruskansio	luokka
Avainsanojen peruskansio	avainsanat
Tallenna muutokset	
🔀 Yleinen Jarin blogi	× +
Certification Content (1997)	ka/yleinen/

5.7 Nauhoite 3: WordPressin asetukset

	Video	
• •• • 0.00/7.14	Salasana hukassa?	¢ □ (;

Nauhoite 3: WordPressin asetukset

Kesto: 7:14 min

URL: <u>http://youtu.be/pl3MQSh79rA</u>

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

6 OHJAUSNÄKYMÄ

Ohjausnäkymä eli Dashboard näyttää sen mitä blogissa on viimeksi tapahtunut, esimerkiksi viimeisimmät kirjoitukset ja kommentit. Siellä näkyvät myös WordPressin kehittäjäyhteisön uutiset. Ohjausnäkymän painike on vasemmassa palkissa ylimmäisenä.

Tämän painikkeen avulla saa nopean katsauksen sivuston tapahtumista.

Sivustosi sisällöt lyhyesti				
*	119 artikkelia		19 sivua	
P	19 kommenttia	۹ ₀	12 moderoitavina	
	10 With YouTube			

WordPress 4.3, käytössä teema: Jarin muokkaus.

Täältä löytyy myös tietoa siitä, mitä WordPressille kuuluu.

WordPress-uutisia		

WordPress 4.3 "Billie" 18.8.2015

Jazz-legenda Billie Holidayn mukaan nimetty WordPressin uusin versio, 4.3 on nyt saatavilla, ja totta kai myös 100 % suomenkielisenä. Voit päivittää suoraan sivustosi ohjauspaneelista tai ladata uuden version täältä. WordPress 4.3 tekee sisällön muotoilusta ja sivuston mukauttamisesta entistäkin helpompaa. Sivuston kuvakkeet ja valikot mukauttimessa Sivuston kuvakkeet edustavat sivustoa selaimen välilehdillä, kirjanmerkkipalkissa ja mobiililaitteiden kotinäkymässä. Voit lisätä [...] Kohdassa "Päivitykset" näkyy tietoa päivityksistä. Tämä on kätevä toiminto, koska yleensä päivitykset joudutaan tekemään FTP:n kautta. WordPress on tässä suhteessa hyvin käyttäjäystävällinen eli klikataan vain kyseistä kohtaa ja noudatetaan ohjeita.

7 BLOGIKIRJOITUKSEN LISÄYS, MUOKKAUS JA POISTO

Blogikirjoitukset ovat suomenkielisessä versiossa nimellä "Artikkelit". Saman valikon alta löytyvät myös kategoriat ja avainsanat.

🖈 Artikkelit
Kaikki artikkelit
Lisää uusi
Kategoriat
Avainsanat

7.1 Blogikirjoituksen lisäys

Uuden blogikirjoituksen luonnoksen voi lisätä suoraan ohjausnäkymässä. Silloin on tosin kyseessä pikajulkaisu eli esimerkiksi editori puuttuu.

Nopea luonnos	
Otsikko	
Mitä sinulla on mielessä?	
Tallenna luonnos	

Yleensä pikajulkaisua parempi vaihtoehto on valita "Artikkelit" ja sieltä kohta "Lisää uusi".

Sitten laitetaan otsikko paikoilleen.

Lisää uusi artikkeli	
RSS välittää	

Ja sitten kirjoitetaan itse teksti.

I	ABE	Ξ	123	66	—	\equiv	\equiv	Ξ	Ð	23		
---	-----	---	-----	----	---	----------	----------	---	---	----	--	--

Lyhenne Rss tulee sanoista Really Simple Syndication (tai Rich Site Summary). Rss:n vahvuus on, että se vaputtaa ihmiset jatkuvasta sivuilla vierailusta. Enää ei tarvitse surffata sivulle katsomaan, onko siellä jotakin uutta. Uutiset välittää kätevästi Rss. Voit mennä vierailemaan sivuille, mutta vasta sitten kun siellä on jotakin uutta.

Lopuksi napsautetaan painiketta "Julkaise".

7.1.1 Blogikirjoituksen asetukset

Oikealla oleva valikko mahdollistaa runsaasti erilaisia vaihtoehtoja blogikirjoituksen julkaisulle. Siellä on esimerkiksi mahdollisuus tallentaa luonnos julkaisusta, jolloin blogikirjoitus on tallessa mutta ei vielä julkaistu.

۸

111	
Ju	Raise

Tallenna luonnos	Esikatsele
Tila: Luonnos <u>Muokkaa</u>	

Lisäksi on mahdollisuus määritellä myös blogikirjoituksen näkyvyys.

🕐 N	äkyvyys: Julkinen
🖲 Ju	lkinen
	Kiinnitä tämä artikkeli etusivulle
🔿 Sa	Ilasanasuojattu
🔿 Yk	sityinen
OK	<u>Peruuta</u>

Oletusarvoisesti blogikirjoitus on julkinen. Jos laittaa ruksin kohtaan "Kiinnitä tämä artikkeli etusivulle", on kyseinen kirjoitus aina blogissa ensimmäisenä. On myös mahdollista suojata kirjoitus salasanalla tai määritellä se yksityiseksi.

🕑 N	äkyvyys: Julkinen
🔿 Ju	lkinen
🖲 Sa	alasanasuojattu
Salas	ana:
kiss	a
O YI	sityinen
ОК	Peruuta

On myös mahdollista määritellä julkaisuajankohta. Varsin usein himobloggaajat kirjoittavat illalla valmiiksi kolme kirjoitusta ja ajastavat julkaisut siten, että ne ilmestyvät päiväsaikaan.

Alempana on vielä erikoinen kohta nimeltään "Muoto". Tässä on kyse siitä, että blogikirjoituksesta otsikko jää pois ja sen tilalla lukee esimerkiksi "Sivuhuomautus" tai "Linkki".

Artikk	elimuoto	
۰ 🖈	Normaali	
0	Sivuhuomautus	
0 🖬	Kuva	
0 🗈	Video	
06	Lainaus	
00	Linkki	
0 🖬	Galleria	
0 🗭	Tilapäivitys	
05	Ääni	
0	Keskustelu	

Muodoista ehkä käyttökelpoisin on "Tilapäivitys", koska se muistuttaa Facebookia, Twitteriä jne. Selailin nettiä ja löysin opinnäytetyön "RASPBERRY PI: KÄYTTÖÖNOTTO JA OVELLUSTESTAUS", jonka on kirjoittanut nimikaimani "Jari Sarja". Opinnäytetyö sisältää runsaasti taustatietoa Raspberrystä. Itse en ole käyttänyt Raspberryn multimediaominaisuuksia, joten se osuus oli minulle anniltaan parasta. Hienoa oli huomata, että laite on hyödyllinen.

🕈 Tilapäivitys 11.9.2015 👘 🖉 Muokkaa

7.1.2 Kategoriat ja avainsanat

Kun kirjoitetaan uutta blogimerkintää, on mahdollista valita sille kategoria eli luokka. Yleensä luokkia on noin väliltä 5-15. Luokan tarkoitus on helpottaa aineiston ryhmittelyä. Alla on esimerkki yhdestä luokittelusta. Napsautettaessa linkkiä nähdään kaikki luokkaan liittyvät kirjoitukset.

KATEGORIAT

internet	
kasvatustiede	
liikunta	
markkinointi	
<u>Oma blogi</u>	
<u>Raspberry Pi</u>	
<u>tietotekniikka</u>	

Uusia luokkia voidaan lisätä kohdasta "Lisää uusi kategoria".

Kategoriat		
Kaikki <mark>k</mark> ategoriat	Useimmin käytetyt	
✓ Yleinen		
+ Lisää uusi katego	oria	

Tagit eli avainsanat kannattaa laittaa jokaiseen viestiin. Sillä tavoin voi niputtaa asioita yhteen.

Avainsanat		
RSS, uutissyöte	Lis	sää
Erottele avainsanat pilkulla	Ŀ	

7.2. Blogikirjoituksen muokkaus

Olemassa olevia blogikirjoituksia voidaan muokata valitsemalla "Kaikki artikkelit".

Sen jälkeen valitaan kirjoituksen kohdalta "Muokkaa".

Mikä ihmeen Raspberry Pi?		
Muokkaa Pikamuokkaus Roskakoriin Näytä	1	
Moi Muokkaa tätä kohdetta		

On myös mahdollista valita pikamuokkaus, jolloin päästään suoraan blogikirjoituksen asetuksiin.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

PIKAMUOKKAUS			
Otsikko	Mikä ihmeen Raspberry Pi?		
Polkutunnus	mika-ihmeen-raspberry-pi		
Päivämäärä	10 . 09-Syy 🗸 , 2015 klo 15 . 36		
Salasana	— TAI — 🔄 Yksityinen		

7.3 Blogikirjoituksen poistaminen

Blogikirjoituksia voi poistaa valitsemalla "Kaikki artikkelit".

Sen jälkeen valitaan kirjoituksen kohdalta "Roskakoriin".

Huomaa, että roskakoriin siirretty kirjoitus ainoastaan poistuu näkyvistä. Poistetut kirjoitukset voi vielä palauttaa. Tarvitsee vain valita "Roskakori".

Sen jälkeen valitaan, mikä artikkeli palautetaan.

	Otsikko
	Moi
✓	Moikka maailma! Palauta Poista pysyvästi
	Ots Palauta tämä kohde roskakorista

8. EDITORI

Editori on sama sekä blogikirjoituksille (ks. luku 7) että tavallisille websivuille. Artikkeli (eng. Post) tarkoittaa blogimerkintää eli yhtä merkintää päiväkirjaan. Kun kirjoitetaan uutta blogimerkintää, tulee se automaattisesti ylimmäksi. Staattiset sivut pysyvät paikallaan (ks. luku 11). Ne eivät mene arkistoon eivätkä painu sivulla alaspäin, kun lisäät uuden blogimerkinnän.

Tässä esitellään editorin toiminnot järjestyksessä vasemmasta yläkulmasta.

Jos näkyy vain yksi rivi, on napsautettava painiketta, joka on ensimmäisellä rivillä viimeisenä.

Ylärivin painikkeet

Lihavointi, jonka avulla voi lihavoida tekstin. Kursivointi, jonka avulla voi kursivoida tekstin. Yliviivaus, jonka avulla voi yliviivata tekstin. <u>⊨</u> <u>1</u><u>∃</u> 66

Järjestämätön lista, jonka avulla voi tehdä järjestämättömiä listoja.

Numeroitu lista, jonka avulla voi tehdä numeroituja listoja.

Kappalelainaus, jonka avulla voit asettaa kappaleita lainauksiksi.

- = = =

Vaakasuora erotin, jonka avulla voi piirtää viivan.

Tasaa vasemmalle, jonka avulla voi tasata tekstin vasemmalle.

Keskitä, jonka avulla voi keskittää tekstin.

Tasaa oikealle, jonka avulla voi tasata tekstin oikealle

Lisää tai muokkaa linkki, jonka avulla pääsee lisäämään tai muokkaamaan jo olemassa olevaa linkkiä.

Poista linkki, jonka avulla poistat olemassa olevan linkin.

Lisää more-tagi (lue-merkki), jonka avulla voi tehdä artikkelista tiivistelmän. Tällöin se näytetään etusivulla tiivistettynä ja siinä on linkki kokonaiseen artikkeliin.

Näytä tai piilota lisävalinnat, jonka avulla pääset laajentamaan tai supistamaan editorin ominaisuuksia.

Alarivin painikkeet

Muotoilu, jonka avulla voi luoda otsikkoja.

Alleviivaus, jonka avulla voi alleviivata tekstin.

Tasaa molemmat reunat, jonka avulla voi tasata tekstin molemmille reunoille. Yleensä tämä on huono valinta, koska tekstin tavutus puuttuu.

Valitse tekstin väri, jonka avulla voit valita tekstille värin.

🛱 🖉 Ω

Liitä muotoilematon teksti, jonka avulla lisätään sivulle kaikenlaista tekstimateriaalia ilman erilaisia kuvia tai tehosteita.

Poista muotoilu, jonka avulla poistetaan tekstistä kaikki muotoilut.

Lisää erikoismerkki, jonka avulla lisätään tekstiin erikoismerkkejä.

Pienennä sisennystä, jonka avulla pienennetään sisennystä.

Suurenna sisennystä, jonka avulla suurennetaan sisennystä.

Kumoa, jonka avulla kumotaan edellinen editorilla tehty toiminto.

Tee uudelleen, jonka avulla tehdään kumottu toiminto uudelleen.

Näppäinoikotiet, joiden avulla saadaan lisäapua editorin käyttöön.

Näppäinoikotiet

					~
C	Oletusnäppäinoikotiet, Ctrl + kirjain:				
	Kirjain	Toiminto	Kirjain	Toiminto	
	С	Kopioi	x	Leikkaa	
	v	Liitä	a	Valitse kaikki	
	z	Kumoa	Y	Tee uudelleen	
	b	Lihavointi	i	Kursivointi	
	u	Alleviivaus	k	Lisää tai muokkaa linkkiä	
Lisänäppäinoikotiet, Shift + Alt + kirjain:					
	Kirjain	Toiminto		Kirjain Toiminto	
	1	Otsikko 1		2 Otsikko 2	
	З	Otsikko 3		4 Otsikko 4	

Sulje

×

8.1 Kuvan lisääminen

Editorissa ei enää ole painiketta kuvan lisäämistä varten. Tästä puutteesta huolimatta kuvan lisääminen on kuitenkin aiempaa helpompaa. Kuvan lisääminen alkaa merkitsemällä kursorilla kohta, johon kuva lisätään (1). Seuraavaksi painetaan painiketta "Lisää media" (2).

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

otavan**opisto**.fi 48 Sitten napsautetaan painiketta "Valitse tiedostot".

Pudota tiedostot tähän

Valitaan sen jälkeen omalta tietokoneelta tiedostot ja painetaan lopuksi painiketta "Lisää tekstiin".

Lisää tekstiin

Kun kuva on siirretty WordPressiin, voi sen valita myös Mediakirjastosta tai Galleriasta. Kuvan voi lisätä myös URL-osoitetta käyttäen, mutta se on vanhanaikainen ja hankala tapa.

Lisää media

8.2 Nauhoite 4: Kuvan lisääminen

Nauhoite 4: Kuvan lisääminen Kesto: 4:39 min URL: <u>http://youtu.be/TJX838sEAn4</u>

9 MEDIA

"Lisää uusi" -toiminnon avulla on mahdollista lisätä tiedostoja kuten esimerkiksi ääntä, kuvaa ja liikkuvaa kuvaa.

Sitten joko raahataan tai valitaan siirrettävät tiedostot.

Pudota tiedostot tähän.			
	tai		
	Valitse tiedostot		

Tätä kautta Mediakirjastoon voi tuoda useamman tiedoston kerralla.

Siirron valmistuttua tiedostot näkyvät näytöllä.

	jari_2_pieni	<u>Muokkaa</u>
No.	jari_3	<u>Muokkaa</u>
- A	jari_3_pieni	<u>Muokkaa</u>

Täällä näkyvät myös WordPressin editorin kautta tuodut mediatiedostot.

Täältä saadaan myös selville tiedostojen URL-osoitteet. Valitaan tiedosto ja sitten muokkaa. Tämän jälkeen tiedoston URLosoite näkyy kohdassa "Tiedoston URL".

Tallenna	
----------	--

🛗 Lisätty: 15.09.2015 klo 10:01

Tiedoston URL: http://localhost/wordpress4/wp-cont

10 SIVUT

WordPress on ensisijaisesti blogiohjelma mutta sivuja käyttämällä siitä saa myös hyvän julkaisujärjestelmän.

Websivustolle voidaan lisätä sivuja napsauttamalla linkkiä "Lisää uusi". Sivujen järjestys voi olla täysin erilainen kuin suunniteltu, koska sivut menevät oletusarvoisesti aakkosjärjestykseen.

Jarin blogi

Ongelma korjaantuu, kun jokaiselle sivulle laitetaan järjestysnumero. Silloin sivut asettuvat juuri haluttuun järjestykseen. Järjestysnumeron saa laitettua napsauttamalla sivun kohdalla linkkiä "Muokkaa".

Pieni numero tarkoittaa, että sivu asettuu valikon alkupäähän.

Sivun asetukset	
Yläsivu	
(päätason sivu) 💙	
Järjestys	
1	
Tarvitsetko apua? Käytä näytön oikean	

Tarvitsetko apua? Käytä näytön oikear yläkulman Ohje-välilehteä.

Nolla tarkoittaa aakkosjärjestystä. Yleensä uusi järjestys kannattaa laittaa muodossa 10, 20, 30 eli sivujen väliin pystyy vielä myöhemminkin lisäämään uusia sivuja. Jos sivuja on vähän kuten tässä, voisi tehdä näin: ensimmäisellä (Raspberry Pi) on numero 1, Peliohjelmointia on numero 2, Tietokoneohjelmat on numero 3 ja Esimerkkisivu on numero 4. Silloin näkymä on kuten alla.

Sivuja voi tehdä myös toisten sivujen alle. Jos Esimerkkisivu sijoitetaan Raspberry Pi -sivun alle, tarvitsee muuttaa ainoastaan Esimerkkisivun asetuksia. Laitetaan sen yläsivuksi Raspberry Pi.

Sivun asetukset			
Yläsivu			
Raspberry Pi	~		

Lopputuloksena syntyy alasvetovalikko.

Etusivu	Raspberry Pi	Peliohjelmointia
	Esimerkkisivu	

11. KOMMENTIT

Osiossa "Kommentit" voi hyväksyä kommentteja tai heittää huonot kommentit roskikseen.

Moni blogikommentti voi olla botin kirjoittama. Botti on robotti, joka syytää mainoksia kaikkiin paikkoihin, joihin se pääsee käsiksi. Sellaiset viestit kannattaa merkata spämmiksi eli roskaviestiksi.

Kommentti
Kirjoitettu 12.9.2015 klo 12.36 xxxshowslive.ml,, [url="http://xxxshowslive.ml/#8822"]xxxshowslive.ml,[/url], http://xxxshows
Hyväksy Vastaa Pikamuokkaus Muokkaa Roskaviesti Siirrä roskakoriin

Kommentteihin voi myös vastata suoraan ohjauspaneelista.

Kirjoitettu 16.3.2014 klo 14.09

Puoskarihoidoista on tullut helmikuussa 2014 kirja Simon Flint, Villit vaihtoehdot Kannatta lukea.

Hylkää | Vastaa | Pikamuokkaus | Muokkaa | Roskaviesti | Siirrä roskakoriin

Kirjoitettu 18 Vastaa tähän kommenttiin us käyttäjälle jaris.

Luvussa 18.5 kerrotaan kuinka botteja ja niiden kautta tulevalta roskapostilta voi suojautua.

12. ULKOASU

Osiossa "Ulkoasu" voi vaikuttaa blogin ulkoasuun ja vimpaimiin. Tämä on kaiken keskus, kun halutaan vaikuttaa siihen, miltä sivusto näyttää.

12.1 Teemat eli sivupohjat

WordPressiin löytyy teemoja eli sivupohjia samalla tavoin kuin kuoria kännyköihin ja enemmänkin. Sivupohjan idea on, että ulkoasu pysyy samana, vaikka sisältö muuttuu. Helpoiten sivupohjia löytää sivustolta WordPress Theme Viewer (<u>http://wordpress.org/extend/themes/</u>). Sivuston ideana on, että siellä voi nähdä miten sivupohjat toimivat ja vasta sen jälkeen suoritetaan lopullinen valinta. Siellä voi myös etsiä sivupohjia värin tai vaikka palstojen mukaan.

Feature Filter

Tässä haetaan sinistä, kahta palstaa tukevaa sivupohjaa. Lopuksi napsautetaan painiketta "Find Themes".

Apply Filters 2 Clear			
Colors	Layout		
Black	Fixed Layout		
✓ Blue	Fluid Layout		
Brown	Responsive Layout		
Gray	🗌 One Column		
Green	✓ Two Columns		

Haku näyttää kaikki hakukriteerit täyttävät sivupohjat.

Kun sopiva löytyy, klikataan sen nimeä.

	0000
Longevity	Iner Impelytike Anton Juge Kilden Nodbur
-	
	United The Providence of the Second Division
653	12 GET
Environ a fini	th Thama colled Lenger (b)
EXPERIENCE & STORE	21 THERETE CARRY LANGE WAY AND A CONSTRUCTION OF A CONSTRUCTION OFFA CONSTRUCTURA A CONSTRUCTURA A CONSTRUCTURINA A CONSTRUCTURA A CONSTRUCTURA A CONSTRU
Koord Oslar Chica Malija Bij (da	a tiller heliter
And a second sec	Here of an and the second second of the second seco
Longevity	
5	

Painetaan seuraavaksi teeman latauspainiketta.

Preview	Download
	ł

Last updated: 8. syyskuuta 2015

Theme Homepage \rightarrow

Puretaan ladattu zip-paketti kansioon "themes".

xampp ▶ htdocs ▶ wordpress4 ▶ wp-content ▶ themes ▶	
Nimi	Muokkauspäivä
👢 longevity	15.9.2015 12:09
👢 twentyfifteen	8.9.2015 11:25
👢 twentyfourteen	8.9.2015 11:25
👢 twentythirteen	8.9.2015 11:25
🤍 index.php	8.9.2015 11:25

Tämän jälkeen valitaan painike "Ulkoasu".

Seuraavaksi etsitään asennettu teema ja napsautetaan linkkiä "Ota käyttöön".

Useimmat teemat ovat nykyään mallia "widget-ready", jolloin niissä on tuki plugineille. Jotkut teemat vaativat myös pluginien asentamista.

Netistä löytyy runsaasti sivupohjia WordPressille. Tässä parhaimpia:

- <u>http://www.webdesignerdepot.com/2013/03/80-awe-</u>
 <u>some-new-wordpress-themes/</u>
- <u>http://www.noupe.com/design/a-collection-of-great-</u> <u>new-wordpress-themes.html</u>
- <u>http://designmodo.com/video-multimedia-wordpress-</u> themes/
- <u>http://designmodo.com/restaurants-cafes-wordpress-</u> <u>themes/</u>
- <u>http://wpdressing.com/medical-wordpress-themes-</u> for-health-care-clinics/
- <u>http://www.creativebloq.com/web-design/free-wordp-</u>
 <u>ress-themes-712429</u>

12.1.1 Oikotie sivupohjan asennukseen

Yllä on kuvattu sivupohjan asennus siten kuin se tavallisesti tapahtuu. WordPress on tehnyt tähänkin kohtaan oikotien. Nykyisin tarvitsee ainoastaan napsauttaa "Ulkoasu".

Sitten napsautetaan "Lisää uusi".

Sitten voidaan etsiä teema suoraan hakusanalla. Sopivan löydyttyä napsautetaan linkkiä "Asenna".

Lisäksi zip-paketit voidaan asentaa suoraan tätä kautta.

12.2 Vimpaimet eli widgetit

Widgetit tulevat aina sivupalkkiin. WordPressillä on itsellään useita widgettejä, joita voi lisäillä sivustolle raahaamalla. Tarvitsee vain ottaa widgetistä kiinni ja raahata se vimpainalueeseen.

eeseen tai napsauta sitä. Poista se esta.	Ensisijainen vimpainalue Näkyy sivuston alatunnisteessa.
raahaa Avainsanapilvi	Viimeisimmät artikkelit
Avainsanapilvi käytetyimmistä avainsanoista.	Viimeisimmät kommentit
Kalenteri	Arkistot
Kalenterimuotoinen näkymä sivustosi artikkeleista.	Kategoriat
Meta	Meta
Linkkejä kirjautumiseen, RSS-syötteisiin ja WordPress.org:iin.	

Samalla tavalla eli raahaamalla voi myös poistaa widgettejä.

Vaihtoehtoisesti voi klikata linkkiä "Poista".

Viimeisimmät kommentit		•
Otsikko:		
Näytettävät kommentit: 5		
Pojsta <u>Sulje</u>	Taller	nna

Widgettien avulla sivupalkin voi säätää tismalleen sellaiseksi kuin haluaa.

VIIMEISIMMÄT ARTIKKELIT

[<u>Blogin siirto webiin</u>
(<u>Oma domain</u>
<u>l</u>	<u>Ulkoasun muokkaaminen</u>
ŀ	Kommentit
ļ	Asetukset ja tietoa blogista

VIIMEISIMMÄT KOMMENTIT

puoskarihoidot: <u>Uskomuslääketiede ja</u> <u>puoskarointi</u> <u>Tero@SoneraPartio</u>: <u>Soneran</u> <u>kanssa ongelmia</u> jaris: <u>Soneran kanssa ongelmia</u> <u>Tero@SoneraPartio</u>: <u>Soneran</u> <u>kanssa ongelmia</u> jaris: <u>Kuka?</u> Yksi widgetti on ylitse muiden. Se on Teksti (eng. Text).

Teksti

Vapaamuotoinen teksti tai HTML.

Sen avulla voit itse kirjoittaa vapaasti tekstiä. Se mahdollistaa myös sen, että sivustolla otetaan käyttöön muiden tekemiä widgettejä. Esimerkiksi Skypellä on omia widgettejä.

http://www.skype.com/en/features/skype-buttons/createskype-buttons/

4. Copy and paste code below

Sitten liitetään teksti vimpaimeen.

Teksti

Otsikko:

Soittele

Sisältö:

<script <="" th="" type="text/javascript"><th></th></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><th>src="http://www.skypeassets.com/i/scom/js/skype-</th><th></th></tr><tr><td>uri is"></script> <td></td>	
unijs - viscript-	
<div id="SkypeButton Call jarisarja 1"></div>	
<script type="text/javascript"></script>	

<u>Poista | Sulje</u>

Tallenna

Tämän jälkeen sivustolla näkyy Skypen painikeet.

Soittele

Viimeisimmät artikkelit

Korjaussetti

Opinnäytetyö Rasberrystä

Mikä ihmeen Raspberry Pi?

Toinen kätevä widgetti on "Mukautettu valikko".

Mukautetun valikon avulla voi luoda valikon sivupalkkiin. Sitä ennen kannattaa kuitenkin luoda sivut, jotka haluaa valikkoon (ks. luku 10).

Varsinaisen valikon luominen tapahtuu kohdassa "Valikot".

Lisätään uusi valikko, annetaan sille nimi ja liitetään siihen sivut.

Valmis valikko näyttää tältä (korostettu punaisella).

🕲 15.9.2015 🛛 🖕 Yleinen 🖉 Muokkaa

Jääkiekkomaalivahdin varusteiden pito vaatii pientä huoltoa ja välillä voi tulla pieniä yllätyksiä eli varusteet rikkoutuvat. Rakentelin itselleni seuraavanlaisen korjaussarjan.

12.3 Yläpalkin asetukset

WordPress muuttuu koko ajan kohti helpompaa muokattavuutta. Jotkut sivupohjat mahdollistavat yläpalkin kuvan vaihtamisen suoraan selaimen kautta. Silloin tarvitsee vain painaa painiketta "Otsake".

Sitten voidaan valita uusi kuva aiemman tilalle.

Tietokoneohjelmat Raspberry Pi Esimerkkisivu Peliohjelmointia Etusivu Teemasi suosittelee otsakekuvan kooksi **1600** × **230** pikseliä. Voit kuitenkin rajata otsakekuvan haluamaasi kokoon **Lisää uusi kuva**-painikkeen painamisen jälkeen.

Myös taustakuvaan voi vaikuttaa suoraan tätä kautta (riippuu teemasta, osaan voi ja osaan ei).

Sivupohjaa voi muutenkin säätää kohdasta "Mukauta".

Joskus taas kyseistä valintaa ei näy lainkaan. Silloin teemalla ei ole asetuksia.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

12.4 Sivupohjan mukauttaminen

Sivupohjissa on nykyään painike "Mukauta", jos niiden ulkoasua voi säätää WordPressissä. Painike näkyy vain sivupohjan ollessa aktiivinen eli valiittu.

Se, kuinka paljon ulkoasua voi säätää tätä kautta riippuu siitä, kuinka sivupohjan tekijä on sallinut muutoksia. Tässä tapauksessa sivupohjaa voidaan muokata varsin laajasti.

×	Tallennettu
Olet muokkaamassa kohdetta Jarin blogi	• •
Aktiivinen teema Longevity	Vaihda
Sivuston identiteetti	>
Värit	>
Taustakuva	>
Site Options	>
Blog Options	>
Valikot	>
Vimpaimet	>
Staattinen etusivu	>

Joissakin sivupohjissa on vielä erikseen valinta asetukset, jonka avulla voidaan tehdää muutoksia sivupohjaan. Usein tämä valinta löytyy nimellä "Theme Options".

Tässä esimerkki, kuinka Minamaze teemaa voidaan tätä kautta muokata. Kohdasta "General Settings" löytyvät mm. sivuston logo ja pienet palstakuvat.

J.	General Settings	Homepage	
h	Homepage	Control Homepage Layout	
	Homepage (Content)		
^	Header	Homepage Layout Select page layout. This will only be applied to the home page.	
12.5 Muokkain

Muokkaimen avulla voidaan muokata sivupohjien koodia ja CSS:ää.

Ensin valitaan mitä muokataan. Esimerkiksi tässä muokataan virheilmoitusta "Sivua ei löytynyt".

Longevity: 404-sivupohja (404.php)

php<br /**	
* The template for displaying 404 pages (not found) *	
* @package Longevity */	
?>	

Sitten tehdään halutut muutokset. Suomennettuna virheilmoitus olisi fiksumpi.

```
<?php esc_html_e( 'Page not found', 'longevity' ); ?></h1>
```

Sivua ei löydy This is also somewhat embarrassing for us.

Ja vielä parempi, jos sivu olisi kokonaisuudessaan suomeksi.

Sivua ei löydy Tämä on noloa, mutta

12.6 Nauhoite 5: Sivuston ulkoasu

Nauhoite 5: Sivuston ulkoasu Kesto: 9:52 min URL: <u>http://youtu.be/L-UbFxbIIh0</u>

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 74

13 LISÄOSAT ELI PLUGINIT

Pluginit ovat pieniä ohjelmapätkiä, jotka suorittavat toimintoja. Joku ohjelmoi, jottei muiden tarvitse ohjelmoida. Kyseessä voi olla esimerkiksi pieni ohjelma, joka valitsee sattumanvaraisesti si-

vulla näytettävän kuvan. Osa plugineista on sellaisia, ettei niille tarvitse tehdä mitään muuta paitsi aktivoida. Osa plugineista vaatii aktivoinnin lisäksi asetusten säätämistä.

Tässäkin suhteessa WordPress on kehittynyt. Nykyään tarvitsee ainoastaan valita "Lisää uusi". Sitten valitaan esimerkiksi "Suositellut".

Kun sopiva löytyy, valitaan "Asenna nyt".

★★★★☆ (693)
Yli miljoona aktiivista asennusta

Viimeksi päivitetty: 7 päivää sitten

Yhteensopiva sinun WordPress-versiosi kanssa

Seuraavaksi lisäosa otetaan käyttöön.

Asenna nyt

, Lisää tietoja Lisäosa Jetpack by WordPress.com 3.7 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön | Palaa lisäosien asennussivulle

Mitä sitten kannatta asentaa? Alla muutamia listoja parhaiksi katsotuista lisäosista.

- http://www.jeffbullas.com/2013/02/04/the-top-30most-popular-wordpress-plugins-infographic/
- <u>http://www.gainprofitincome.com/16-top-wordpress-</u> plugins-new-blog/
- http://blog.crazyegg.com/2013/04/05/wordpress-plugins-infographic/
- http://www.markusossi.fi/20-parasta-wordpressin-lisaosaa/
- <u>http://www.markokaartinen.net/10-kayttamaani-</u> wordpress-lisaosaa/
- <u>https://www.tipsandtricks-hq.com/list-of-the-best-</u> and-must-use-wordpress-plugins-535
- http://www.wpsitecare.com/best-wordpress-plugins/
- <u>http://premium.wpmudev.org/blog/essential-wordp-</u>
 <u>ress-plugins/</u>

13.1 Editorin virittäminen

WordPressin editori on köykäinen, mutta sekin asia on korjattavissa. Valitaan "Lisää uusi".

Kirjoitetaan hakukenttään "CKEditor".

	Avainsana	~	CKEditor
--	-----------	---	----------

Sitten napsautetaan linkkiä "Asenna nyt".

Sitten napsautetaan linkkiä "Ota lisäosa käyttöön".

Lisäosa CKEditor for WordPress 4.5.3.3 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön | Palaa lisäosien asennussivulle

Nyt editori on asennettu, ja se on otettu käyttöön.

Ø	Koodi		6		Ē	Ū	4	1	٩	¢€ ≣	ABC	•
1= 2=	•= •=	: - 	÷]E	,,	Ē	≘	≡	■	١٩	¶• 話-	•	R 🗖
В	I	U	s :	×, ;	K ²	I x	Norr	maali	•	Kirjaisin	laji 🔻	Koko 🝷

Tässä uusi editori, jossa mm mahdollisuus tehdä taulukko

HUOM! Jos lisäosan lataaminen ei onnistu ja saat viestin, jonka sisältö on kutakuinkin "Fatal error: Maximum execution time of 30 seconds exceeded", muuta tällöin php.ini-tiedostosta (ks. liite 5) kohta max_execution_time = 30 muotoon max_execution_time = 60

13.2 Kuvagalleria

Nykyisin sivuilla näkee hienoja kuvagallerioita, joissa on mukana kaikenlaisia efektejä. WordPressiin on saatavilla runsaasti erilaisia lisäosia, joilla voi saada aikaiseksi näyttäviä kuvagallerioita. Tässä asennetaan esimerkin vuoksi yksi hyvä ja helppokäyttöinen lisäosa, jonka avulla kuvagallerian teko onnistuu hyvin.

Valitaan "Lisää uusi".

Kirjoitetaan hakusanaksi "NextGEN gallery".

NextGEN gallery

Asennetaan kyseinen lisäosa.

NextGEN Gallery

Asenna nyt Lisää tietoja

The most popular WordPress gallery plugin and one of the most popular plugins of all time with over 13 million downloads.

Tekijä Photocrati Media

★★★☆☆☆(910)
Yli miljoona aktiivista asennusta

Viimeksi päivitetty: 7 päivää sitten Tätä lisäosaa ei ole testattu WordPress-versiosi kanssa

Otetaan lisäosa käyttöön.

Lisäosa NextGEN Gallery 2.1.15 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön | Palaa lisäosien asennussivulle

Sitten napsautetaan "Galleria".

Valitaan "Lisää galleria / kuvia".

Annetaan gallerialle nimi.

Tuo kuvia

Valitaan tiedostot kyseiseen galleriaan napsauttamalla painiketta "Valitse tiedostot". Kun tämä on tehty, painetaan "Upload images".

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

Valitaan tiedostot kyseiseen galleriaan napsauttamalla painiketta "Valitse tiedostot". Kun tämä on tehty, painetaan "Start Upload".

Tuo kuvia Galleria Luo uusi galleria Tietotekniikka Add Files Start Upload Filename Using runtime: html5 img_1278.jpg img_1353.jpg img_1368.jpg kimppakyyti.png

Kuvagalleria liitetään sivuille kuten alla (id tarkoittaa gallerian numeroa)

Nyt kuvagalleria on valmis.

Kuvagalleria

Edit this Post

13.3 Monta sivupohjaa samalla sivustolla

WordPressin ajatus on, että yksi sivusto käyttää yhtä sivupohjaa. Jokainen sivu ja blogikirjoitus saa samanlaisen ulkoasun. Jos haluaa jotakin muuta, on avuksi otettava lisäosa.

Etsitään "multiple themes".

multiple themes

Asennetaan lisäosa.

Multiple Themes

Asenna nyt

Select different Themes for one or more WordPress Pages, Posts or other non-Admin pages. Or Site Home.

Tekijä David Gewirtz

★★★★ ★ (27)
10 000+ aktiivista asennusta

Viimeksi päivitetty: 2 viikkoa sitten ✓ Yhteensopiva sinun WordPress-versiosi kanssa

Otetaan lisäosa käyttöön.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 81 Lisäosa Multiple Themes 7.1 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön | Palaa lisäosien asennussivulle

Säädetään teemat kohdilleen kyseisen liitännäisen asetuksista.

Sitten valitaan aloitusivulle sivupohja.

Nyt jopa yksittäiselle blogikirjoitukselle voi valita erilaisen ulkoasun.

13.4 Yhteydenottolomake

Websivuilla on hyvä olla lomake, jonka kautta voi ottaa yhteyt-

tä. Yksi hyvä plugin, joka ratkaisee tämän ongelman on Contact

Form 7.

Kyseinen plugin löytyy haulla "Contact Form 7".

Contact Form 7

Asennetaan lisäosa.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

Contact Form 7

Just another contact form plugin. Simple but flexible.

Tekijä Takayuki Miyoshi

★★★★★ (731)
Yli miljoona aktiivista asennusta

Viimeksi päivitetty: 18 minuuttia sitten ✓ Yhteensopiva sinun WordPress-versiosi kanssa

Otetaan lisäosa käyttöön.

Lisäosa Contact Form 7 4.3 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön | Palaa lisäosien asennussivulle

Sen jälkeen siirrytään pluginin asetuksiin.

Contact Form 7 Asetukset | Poista käytöstä | Muokkaa

Kopioidaan sieltä kuvassa näkyvä rivi.

Lyhytkoodi

[contact-form-7 id="75" title="Yhteydenottolomake 1"]

Sen jälkeen luodaan uusi sivu ja liitetään sinne leikepöydällä oleva koodi.

Lisää uusi sivu

Yhteydenotto

9 J Lisää media	
🕑 Koodi 🐰 🗅 💼 🛱 🛍 🛧 🖈	ଦ ¢3 🗎 । ୧୭୨
	▶¶¶•話• 📾
B I U S X ₂ X ² I _X Normaali	 Kirjaisinlaji

[contact-form-7 id="75" title="Yhteydenottolomake 1"]

Sitten yhteydenottomake on valmis.

Yhteydenotto

Edit this Post

Nimi (pakollinen)

Sähköposti (pakollinen)

Aihe

Viesti

ÄHETÄ

13.4.1 Sähköpostin asetukset

WordPressiin kautta voidaan lähettää sähköpostia esim. yhteydenottolomakkeella (ks. edellinen kappale). On kuitenkin hyvin todennäköistä, ettei WordPressistä lähetetty sähköposti koskaan saavu perille. Tai sitten se saapuu perille viiveellä tai päätyy roskapostiin.

HUOM! Mikäli teet websivuston omalle koneellesi esim. XAMPPin avulla, ei sähköpostin lähettäminen onnistu lainkaan. Sähköpostin lähettäminen on mahdollista vain verkossa olevilta palvelimilta.

Varma sähköpostin lähetys WordPressin kautta onnistuu, jos käytössä on Gmailin sähköposti. Siellä kannattaa luoda WordPress -sivustolle sovellussalasana.

Googlen ohjeet sovellussalasanan luomiseen löytyvät osoitteesta:

https://support.google.com/accounts/answer/185833?hl=fi

Kirjautuminen tapahtuu Gmail-tunnuksella ja salasanalla. Sivun alalaidassa on painike, jonka avulla uusi sovellussalasana luodaan.

Jarin websivusto	<	LUO

Kun uusi sovellussalsana on luotu, kannattaa salasana ottaa talteen.

Sovellussalasanasi laitteelle

salasana näkyy tässä

Seuraavaksi on asennettava plugin Easy WP SMTP.

Easy WP SMTP

Asenna nyt

Lisää tietoja

Easily send emails from your WordPress blog using your preferred SMTP server

Tekijä wpecommerce

★ ★ ★ ★ ☆ (48)
60 000+ aktiivista asennusta

Viimeksi päivitetty: 1 viikko sitten

Yhteensopiva sinun WordPress-versiosi kanssa

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 86 Sitten valitaan asetukset eli "Settings".

Ja sinne syötetään seuraavanlaiset tiedot.

omatili@gmail.com	±.
This email address will be used in the 'From' field.	
Jari Sarja	
This text will be used in the 'FROM' field	
smtp.gmail.com	
Your mail server	
	omatili@gmail.com This email address will be used in the 'From' field. Jari Sarja This text will be used in the 'FROM' field smtp.gmail.com Your mail server

- oma Gmail-osoitteesi
- oma nimesi
- smtp.gmail.com

Type of Encription	O None SSL O TLS For most servers SSL is the recommended option
SMTP Port	465 The port to your mail server
SMTP Authentication	No Yes This options should always be checked 'Yes'
SMTP username	omatili@gmail.com The username to login to your mail server
SMTP Password	•••••• The password to login to your mail server
Save Changes	
 salaus SSL 	

- SMTP portti 465
- SMTP autentikointi "Yes"
- Gmail-tilisi
- Gmailin sovellussalasana

13.5 Nauhoite 6: Lisäosat

Nauhoite 6: Lisäosat (editori ja kuvagalleria) Kesto: 12:57 min URL: <u>http://youtu.be/-HdvIcF1Eoc</u>

14 KÄYTTÄJÄT

Käyttäjien hallinnoinnissa määritellään, kenellä on oikeus kir-

joittaa ja kommentoida.

📥 Käyttäjät	
Kaikki käyttäjät	
Lisää uusi	
Omat tietosi	

14.1 Uuden käyttäjän lisääminen

Valitaan ensin "Lisää uusi".

Sitten syötetään uuden käyttäjän tiedot.

Lisää uusi käyttäjä

Luo uusi käyttäjä ja lisää se tälle sivu	stolle.	
Käyttäjätunnus (pakollinen)	matti	<u>*</u>
Sähköpostiosoite (pakollinen)	matti.meikalainen@gmail.com	
Etunimi	Matti	
Sukunimi	Meikäläinen	
Kotisivu		
Salasana	Näytä salasana	
	Salasananvaintoiinkki lähetetään käyttäjälle Sahkopostitse.	
Rooli	Päätoimittaja 🗸	
Licää uusi käyttäiä		

Lomakkeella ei ole muuta erikoista kuin roolit, jotka esitellään alla.

Tilaaja (Subscriber)

Tilaaja voi lukea ja kommentoida kirjoituksia.

Avustaja (Contributor)

Avustaja voi edellä mainittujen lisäksi kirjoittaa artikkeleita sekä muokata niitä. Hän ei kuitenkaan voi julkaista kirjoittamiaan artikkeleita itse eikä muokata niitä enää julkaisemisen jälkeen.

Kirjoittaja (Author)

Kirjoittaja voi edellä mainittujen lisäksi myös itse julkaista kirjoittamansa artikkelit. Hän ei kuitenkaan voi muokata artikkeleita enää julkaisemisen jälkeen.

Päätoimittaja (Editor)

Päätoimittaja voi edellä mainittujen lisäksi muokata, poistaa ja julkaista myös muiden kuin itsensä tekemiä artikkeleita (myös jo julkaistuja). Toimittaja voi kirjoittaa ja muokata artikkeleiden lisäksi sivuja. Hän voi myös moderoida.

Pääkäyttäjä (Administrator)

Pääkäyttäjä voi edellä mainittujen lisäksi muokata sivuston ulkoasua, hyväksyä ja poistaa käyttäjiä sekä muokata näiden tietoja ja ottaa käyttöön uusia toimintoja lisäosia asentamalla.

15 TYÖKALUT

Työkalujen kautta voi tuoda tietoja toisesta blogista tai viedä tietoja toiseen blogiin.

15.1 Kirjoitusten siirtäminen toisesta blogista

Mikäli sinulla on blogi, voit tuoda sen kirjoitukset uuteen WordPress-blogiisi. Lopputulos riippuu siitä, mistä järjestelmästä tuot tietoja. Useimmilla blogeilla on valmiita tuontifunktioita: Blogger, LiveJournal, Movable Type ja TypePad.

Valitse "Työkalut" ja sitten "Tuo".

Tämän jälkeen avautuu lista vaihtoehdoista.

Tuo

Jos sinulla on artikkeleita tai kommentteja toisessa järjestelmässä, WordPress v

Blogger	Asenna Blogger-tuontityöka
Kategorioiden ja avainsanojen muunnin	Asenna kategoria/avainsana
Linkit	Asenna blogilistan tuontityö
LiveJournal	Asenna LiveJournal-tuontity
Movable Type ja TypePad	Asenna Movable Type -tuon
RSS	Asenna RSS-tuontityökalu tı
Tumblr	Asenna Tumblr-tuontityökal
WordPress	Asenna WordPress-tuontity

15.1.1 Tuo tietoja WordPressistä

Valitse "Työkalut" ja sitten "Tuo".

Valitse WordPress, jos tuot tietoja toisesta WordPressistä.

Tumblr	Asenna Tumblr-tuontityökalu tuoo
WordPress	Asenna WordPress-tuontityökalu

Asenna tuontityökalu.

Ota uusi lisäosa käyttöön ja käynnistä tuontityökalu.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 Lisäosa WordPress Importer 0.6.1 asennettu onnistuneesti.

Ota lisäosa käyttöön & käynnistä tuontityökalu | Takaisin tuontityökaluihin

Selaa tuotava tiedosto (xml-tiedosto, ks. tiedoston vienti luvusta 15.2).

Valitse tiedosto omalta tietokoneeltasi: (Suurin sallittu koko: 6 MB) Selaa...

Ota mahdolliset liitteet mukaan. Lisäksi WordPress osaa luoda uuden käyttäjän, tässä tapauksessa käyttäjän nimeltä jaris.

1. Import author: jaris (jaris)	
or create new user with login name:	
or assign posts to an existing user: - Select -	
Import Attachments	
Download and import file attachments	
Supmit	

Tuodut artikkelit ovat kohdassa "Artikkelit".

Artikkelit Lisää uusi					
Kaikki (130) Julkaistut (119) Luonnokset (11) Roskakori (1)					
Massatoiminnot 🖌 Hyväksy	Kaikki päivämä	ärät 🖌 Kaik			
Otsikko	Kirjoittaja	Kategoriat			
Blogin siirto webiin	jaris	Oma blogi			
Oma domain	jaris	Oma blogi			

15.1.2 Bloggerista tuominen

Valitse "Työkalut" ja sitten "Tuo".

Valitse listasta Blogger

Kateg Asenna tuontityökalu nojen

Ota lisäosa käyttöön ja käynnistä tuontityökalu.

Lisäosa Blogger-tuontiohjelma 0.9 asennettu oni

Ota lisäosa käyttöön & käynnistä tuontityökalu |

Selaa tuotava tiedosto.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 Valitse tiedosto omalta tietokoneeltasi: (Suurin sallittu koko: 2 MB) Selaa...

Tuonnin yhteydessä on mahdollista päättää, kuka on uusien blogikirjoitusten kirjoittaja.

Sitten kaikki on valmista, mutta WordPress muistuttaa vielä uuden käyttäjän salsanasta ja roolista.

Import Blogger

All done. <u>Have fun!</u>

Remember to update the passwords and roles of imported users.

Tässä tapauksessa WordPress lisäsi uuden käyttäjän nimellä

"Jari Sarja" ja laittoi hänen käyttäjärooliksi tilaaja.

Käyttäjätunnus	Nimi	Sähköpostiosoite	Rooli
Jari Sarja			Tilaaja

15.2 Kirjoitusten vieminen toiseen blogiin

WordPressissä on toiminto "Vie" eli export.

Valitaan, mitä viedään.

Valitse vietävä sisältö
Kaikki sisältö
Tähän kuuluvat kaikki tekemäsi artikkelit, sivut, kommentit,
🔿 Artikkelit
🔿 Sivut
Lataa vientitiedosto

Tallennetaan tiedosto.

Avataan tiedostoa jarinblogi.wordpress.2015-09-25.xml	×
Olet avaamassa tiedostoa:	
jarinblogi.wordpress.2015-09-25.xml	
Tiedosto on tyyppiä: XML -tiedosto osoitteesta: http://localhost:82	
Mitä tiedostolle tehdään?	
○ <u>A</u> vaa ohjelmalla Valitse sovellus (oletus)	
<u>Tallenna tiedosto</u>	
Tee <u>n</u> äin oletuksena tämän tyyppisille tiedostoille.	
CK Peruuta	

Nyt kokonainen blogi on tallennettu xml-tiedostoksi.

jarinblogi.wordpress.2015-09-25(1).xml

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

16 OFFLINE-TYÖKALUT

Offline-työkalujen avulla voi kätevästi kirjoittaa ja muokata blogimerkintöjä. Kokeilemisen arvoinen on ainakin Microsoftin Live Writer. Sen avulla blogikirjoitusten teko on helpompaa kuin Wordin käyttö. Kuvatkin saa kätevästi mukaan ihan Ctrl+V-käskyllä eli kopioi ja liitä toimii. Alla ohjelmia, joiden avulla sivuja voi päivittää.

Windows

- <u>Windows Live Writer</u> (suosittelen)
- <u>BlogDesk</u>
- <u>BlogJet 3</u> (maksullinen)
- Zoundry Raven
- Thingamablog
- <u>WB Editor 3</u> (maksullinen)

Macintosh

- Ecto (maksullinen)
- MarsEdit 3 (maksullinen)

Linux

- <u>GNOME blog</u>
- <u>BloGTK</u>
- <u>Drivel</u>
- <u>Thingamablog</u>

Laajennus Firefoxiin

ScribeFire Next

Myös puhelimeen on mahdollista saada appseja, joiden avulla voi ylläpitää blogia. IPhonelle löytyy appsi nimeltä WordPress. Androidille löytyy vastaavasti WordPress for Android.

16.1 Windows Live Writer

Windowsin käyttäjillä on mahdollisuus asentaa ilmaiseksi hyvä bloggausohjelma nimeltään Windows Live Writer. Ohjelman hyviä puolia ovat:

- mahdollisuus päivittää useaa blogia
- mahdollisuus pilkkoa pitkät kirjoitukset
- mahdollisuus käyttää näppäinoikoteitä kuten Ctrl+S
- mahdollisuus ajastaa julkaisu
- oikoluku ja automaattinen korjaus
- kuvien liittäminen leikepöydän kautta

Ohjelman voit ladata osoitteesta:

http://www.microsoft.com/fi-fi/download/details.aspx? id=8621

Windows Live Writer

Valitse kieli:	suomi	~	Lataa

Sitten asennetaan ohjelma.

灯 Windows Live				
Valitse asennettava Saat lisätietoja napsauttamalla kunkin	ohjelmat			
📃 🚢 Messenger	Toolbar			
📃 🧔 Sähköposti	Lisää Windows Live Toolba	r Windows Internet		
📃 🧶 Valokuvavalikoima	Exploreriin, jolloin voit nope Windows Live Hotmailin, ka	easti tarkastaa lenterin, valokuvat ia		
🔲 🚦 Elokuvatyökalu	niin edelleen.			
🔲 灯 Toolbar	Asennettu in sisältää ohiolu			
🗹 🤚 Writer	 Asennettu ja sisältää ohjelman: Microsoft Visual Studio Runtime Search Enhancement Pack 			
🔲 🚯 Perheturva				
🔲 🥪 Microsoft Silverlight (KB	 Microsoft Sync Fram Microsoft Sync Fram 	ework Runtime ework Services		
	Tarvittava tila:	16.8 MB		
	Vapaa tila:	49.5 GB		
	Asenna	Peruuta		

Valitaan asennettava ohjelma.Valitaan asetukset.

Tämän jälkeen kaikki on valmista.

Käynnistetään ohjelma.

Ensimmäisellä käynnistyskerralla on määriteltävä tili.

Tässä tapauksessa päivitetään WordPressillä tehtyä blogia, joten valitaan "Muu blogipalvelu".

Määritellään blogin tiedot.

🤌 Windows Live Writer	x
Lisää blogitili	
Blogin WWW-osoite:	
http://www.jarisarja.fi	
Tämä WWW-osoite, jossa vierailijat lukevat blogiasi.	
Käyttäjänimi:	
joku	
Salasana:	
•••••	
🔽 Muista salasana	
Määritä välityspalvelin < Edellinen Seuraava > Peruuta	

Sitten alkaa blogitilin määrittely.

♪ Windows Live Writer	X
Blogitiliä määritetään	
Analysoidaan blogin julkaisemisen liittymää	
< Edellinen Seuraava > Peru	Juta

Jos halutaan blogin ulkoasu niin valitaan "Yes".

Lopuksi tallennetaan blogi.

P Windows Live Writer
Blogi on määritetty
Vahvista, että haluat tallentaa tämän blogin. Writer etsii ja lataa blogin uudet määritystiedot säännöllisesti.
Blogin lempinimi: Jari Sarja
Jaa blogi Windows Livessä Näytä päivitykset Windows Livessä, niin muut näkevät, kun lisään uusia kirjoituksia blogiini.
< Edellinen Valmis Peruuta

Itse blogin käyttö on kuin kirjoittaisi Word-tekstinkäsittelyohjelmalla.

Uuden blogitilin voi lisätä valitsemalla "Työkalut"-valikosta valinta "Tilit...".

👃 Linuxin pe	rusteet - Win	dows Live	e Writer					
Tiedosto	Muokkaa	Näytä	Lisää	Muoto	Taulukko	Työkalut	Blogit	Ohje
Julkaise	Uusi 🝷	Avaa	Talle	nna luonno:	5 🔻	abs Tarkista Sanamä	i oikeinkirjo iärä	oitus
🐰 🗝 🏷 [В	ΙU	$\mathbf{A} \mathbf{A}^{\frac{1}{2}}$	i = 66.99	Tilit		
						Asetuks	et	

Sen jälkeen napsautetaan painiketta "Lisää...".

Tilit	
Nimi	Lisää
Jari Sarja	Muokkaa
	Näytä
	Poista

Tämän jälkeen määritellään uusi tili. Kun uusi tili on määritelty samaan tapaan kuin ensimmäinen tili, on kyettävä valitsemaan, mihin blogiin julkaistaan. Uuden tilin voi vaihtaa aktiiviseksi oikeasta reunasta puhekuplan eli nimen kohdalta. Tässä esimerkissä blogi, jonka nimi on "Jari Sarja", on aktiivisena.

Napsauttamalla kohtaa "Korseld" aktivoidaan kyseinen blogi, jolloin teksti julkaistaan sinne.

16.2 Nauhoite 7: Windows Live Writer ja ScribeFire Next

Nauhoite 7: Windows Live Writer ja ScribeFire Next Kesto: 11:52 min

URL: <u>http://youtu.be/0hJ-TnxSMdU</u>
17 SIVUPOHJAN TEKO JA MUOKKAAMINEN

WordPressin mukana tulee joka vuosi uusi oletussivupohja kuten Twenty Ten, Twenty Eleven, Twenty Twelve, Twenty Fourteen ja Twenty Fifteen. Varsinkin uusimmat sivupohjat tukevat kaikkia uusia ominaisuuksia, mitä uusi WordPress tarjoaa. Tällä hetkellä uusin on Twenty Fifteen, jossa on siisti, mobiilioptimoitu ja mukautuva ulkoasu. Teema soveltuu erinomaisesti blogin pohjaksi. Ohjauspaneelin tyylejä on viilattu ja grafiikat optimoitu Retina-näytöille. (ks. WordPress 3.5 "Elvin" suomeksi.)

Sivupohjan asetuksiin päästään valitsemalla käyttöön kyseinen sivupohja, jonka jälkeen se on muokattavissa. Tässä esimerkissä muokattava sivupohja on Twenty Twelve. Yksi kätevä tapa, jolla sivupohjan saa näyttäväksi on taustavärin ja taustakuvan vaihto.

Muutoksiin pääsee käsiksi laittamalla teeman aktiiviseksi ja napsauttamalla painiketta "Mukauta".

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 109 Sen jälkeen napsautetaan kohtaa "Taustakuva".

Taustakuva	Taustakuva	لى ا
------------	------------	------

Sen jälkeen valitaan kuva.

Taustakuva	
Kuvaa ei ole va	alittu
-	Valitse kuva

Taustakuvia voi tehdä itse tai selata sopivia netistä. Ilmaisia taustakuvia löytyy esimerkiksi seuraavilta sivustoilta:

- <u>http://freestocktextures.com/texture/id/311</u>
- <u>http://all-free-download.com/free-photos/metal-tex-</u> <u>ture.html</u>
- <u>http://www.texturemate.com/</u>

Lisäksi voidaan vaikuttaa kuvan asemointiin ja toistoon. Tässä esimerkissä kuva on asemoitu keskelle ja sitä toistetaan vaakaja pystysuunnassa.

Kuvan toisto

🔵 Ei toistoa	oistoa
--------------	--------

- Toista vaaka- ja pystysuunnassa
- Toista vaakasuunnassa
- Toista pystysuunnassa

Sijainti

<u></u>	
6 1	Vacommallo
<u> </u>	vaseiiiiiaile

- Keskelle
- Oikealle

Muutosten tallentamisen jälkeen blogi näyttää tältä.

Ilmettä saa lisää laittamalla sivustolle yläpalkin. Se tapahtuu valitsemalla kohta "Otsakekuva".

Yläpalkkeja voi etsiä esimerkiksi seuraavilta sivuilta:

- http://morguefile.com/
- <u>http://www.themeheaders.com/</u>

Muutosten jälkeen sivuston ilme näyttää tältä.

Toisella sivupohjalla ilme on vielä toisenlainen.

Kaikissa sivupohjissa ei ole em. kaltaisia ominaisuuksia. Sekään ei ole este sivupohjan muokkaamiselle. Sivupohjan tiedostoja voidaan nimittäin muokata. Silloin valitaan linkki "Muokkain".

Sitten valitaan mitä muokataan. Esimerkiksi sivupohjan tyylitiedostot löytyvät sivun alalaidasta.

Tyylit
(style. S)
Visuaalinen RTL-tyyliohjemuokkain (editor-style-rtl.css)
Visuaalisen editorin tyylitiedosto (editor-style.css)
RTL-tyyliohje (rtl.css)

Napsauttamalla linkkiä (style.css) päästään muokkaamaan tiedoston sisältöä.

Muokkaa teemoja

Twenty Twelve: Tyylitiedosto (style.css)

```
/*
Theme Name: Twenty Twelve
Theme URI: https://wordpress.org/themes/twentytwelve/
Author: the WordPress team
Author URI: https://wordpress.org/
```

17.1. Oman sivupohjan tekeminen

Sivupohjalla eli teemalla on aina kaksi tiedostoa – style.css ja index.php. Ulkoasun määrää style.css ja mukaan otettavat elementit päättää index.php. Sivupohja voi käyttää muitakin tiedostoja mutta jotta teeman voi valita, tarvitaan em. kaksi tiedostoa.

HUOM! Tämä osio on tarkoitettu lähinnä web-sivustojen tekijöille.

Alla lyhyt kuvaus WordPressin tiedostoista, jotka liittyvät sivupohjaan:

- 404.php (kun sivua ei löydy eli 404-virheilmoituksen sivu)
- archive.php (arkisto)
- attachment (liitteet)
- author.php (tarvitaan, jos halutaan näyttää kirjoituksia kirjoittajan mukaan)
- category.php (luokittelu)
- comments.php (säätää kommentit; puuttuessa ne käsitellään oletusten mukaisesti)
- editor-style.css (määrää editorin ulkoasun)
- editor-style rtl.css (tarvitaan, jos kirjoitussuunta on oikealta vasemmalle)
- footer.php (alapalkki)

- functions.php (toiminnallisuutta ilman vimpaimia)
- header.php (sivuston yläosa eli yläpalkki ja sen yläpuolella oleva sisältö)
- index.php (tärkein ja pakollinen; kerää mukaan kaikki muut elementit)
- license.txt (lisenssiehdot)
- loop.php (kaivaa blogimerkintöjä)
- onecolumn-page.php (sivu, jolla ei ole lainkaan sivupalkkia)
- page.php (usein sama kuin index.php mutta yleensä yksittäisiä sivuja varten)
- rtl.css (tyylitiedosto oikealta vasemmalle luettavalle tekstille)
- screenshot.png (pieni kuva sivun ulkoasusta)
- search.php (haku)
- sidebar.php (sivupalkki)
- single.php (usein sama kuin index.php mutta yleensä yksittäisiä blogimerkintöjä varten)
- style.css (pakollinen; sisältää tiedot teeman luojasta ja määrittää teeman ulkoasun)
- tag.php (etiketit)

Sivupohjan eli templaten hierarkian ylimmäisenä on index.php.

Se kokoaa yhteen muut palaset kuten esimerkiksi 404.php, joka tarkoittaa löytymätöntä sivua. Tiedostoja on paljon, mutta minimissään riittävät index.php, style.css ja functions.php.

Alla esimerkki siitä, miltä sivuston template eli sivupohja voisi näyttää.

Yläosan nimi on header.php. Sinne tulee yleensä tietoja blogista kuten sen nimi ja kuvaus.

Index.php sisältää kirjoitukset ja kommentit. Se on merkattu punaisella, koska se muuttuu. Muut osat ovat lähes koko ajan muuttumattomia. Kun kirjoitat esimerkiksi blogimerkinnän, tapahtuu muutos juuri tuossa osassa sivua.

Sidebar.php sisältää yleensä arkiston ja kategoriat.

Footer.php on osa, joka sisältää yleensä tietoja esimerkiksi blogin tekijästä.

Tehdään seuraavaksi sivupohja vaiheittain. Yksinkertaisuuden vuoksi sivupohja tehdään pilkkomatta index.php-tiedostoa osiin. Tarvittavat HTML- ja CSS-tiedostot on tehty CSS-generaattorilla, joka on tuottanut valmiit koodit. Kyseinen generaattori löytyy osoitteesta:

http://www.cssportal.com/layout-generator/

Doctypeksi on valittu HTML5, koska se on uusin ja tulevaisuudessa useimmat websivut tulevat olemaan HTML5-muodossa.

Sivulle tehtiin vielä yläpalkki hyödyntäen kuvia, joita löytyy sivustolta Texturemate:

http://www.texturemate.com/

Navigaatiota tai mitään widgetteihin liittyvää sivuille ei suunniteltu lainkaan. Tarkoitus on kopioida tarvittavat koodit teemasta "Twentyten". Lisäksi widgettien osalta hyödynnetään koodia ja opasta <u>Create a WordPress Theme – Beginners Guide.</u>

17.1.1. Vaihe 1 – sivupohjan elementit

Ensimmäisessä vaiheessa kannattaa tehdä hakemisto ja tiedostorakenne kansioon themes. Uuden kansio nimi on tässä tapauksessa raspberry.

Luodaan kansioon tiedosto index.php ja style.css sekä kansio images.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 Kirjoitetaan tiedostoon style.css tiedot sivupohjaa varten ja tallennetaan tiedosto.

Laitetaan vielä kuva sivupohjasta png-muodossa. Kuvan koko on 300x225 pikseliä. Näiden toimenpiteiden jälkeen sivupohja on siinä vaiheessa, että sen voi valita eli ottaa käyttöön. Tosin vielä se ei näytä miltään, koska kaikki toiminnallisuus puuttuu. Se kannattaa silti valita käyttöön jo nyt.

Tähän saakka tehty kokonaisuus löytyy alla olevasta linkistä. Zip-paketin mukana ovat myös tiedostot, joista sivupohja rakennetaan (index.htm. tyyli.css, ylapalkki.png ja reset.css).

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry1.zip

17.1.2 Vaihe 2 - blogin ulkoasu

Seuraavassa vaiheessa tarvitaan valmiin sivuston HTML- ja CSS-tiedosto. CSS-tiedoston voi laittaa suoraan aiemmin laitetun tekstin perään eli tekijätietojen jatkoksi.

```
1 🗉 /*
    Theme Name: Raspberry
2
3 Theme URI: <u>http://www.avkymppi.net</u>
4 Description: Sivupohjaan liittyvä harjoitus.
5
    Author: Jari Sarja
6 Author URI: http://www.jarisarja.fi
7 Version: 1.0
    L_____ */
8
9 /* Generated by <u>http://www.cssportal.com</u>
                                              */
10
11 @import url("reset.css");
12
13 📮 body 🕻
       font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
14
15
       font-size: 13px;
       color:#333;
16
17
       background: #e0e0e0;
   L }
18
```

Tiedoston index.htm sisältö kopioidaan kokonaisuudessaan tiedostoon index.php.

Tiedosto Muokkaa Etsi Näytä Tiedostomuoto Koodikieli As
🕞 🖴 🗎 🖻 🕞 🍋 🕹 🐇 🐚 🛅 🤉 C 🛛 🗰 🦕 🔍 👒 🗔 写
index.php
1 html
2 P <html></html>
3 🔤 < head>
4 <title>CSS Portal - Layout</title>
5 if IE? <script <="" src="http://html5sh</th></tr><tr><th>6 <link rel=" stylesheet"="" th="" type="text/css"></script>

Sitten muokataan tiedostoa index.php. Ensin laitetaan sivuston kieli kohdalleen. Muutetaan keltaisella merkitty kohta.

🗄 i	inde	x.p	hp					
	1		</th <th>DOCTYPE</th> <th>htm</th> <th>1></th> <th></th> <th></th>	DOCTYPE	htm	1>		
	2	Ę	<h< th=""><th>tml></th><th></th><th></th><th></th><th></th></h<>	tml>				
	3	Ę	<h< th=""><th>ead></th><th></th><th></th><th></th><th></th></h<>	ead>				
	4		<t< th=""><th>itle>cs</th><th>S Po:</th><th>rtal</th><th>-</th><th>Layout</th></t<>	itle> cs	S Po:	rtal	-	Layout

Sen tilalle laitetaan alla oleva koodi.

<html <?php language_attributes(); ?>>

Seuraavaksi laitetaan head-tagin alle koodi, jolla merkistökoo-

daus saadaan vastaamaan WordPressin asetuksia.

<meta charset="<?php bloginfo('charset'); ?>" />

Tämän jälkeen muokataan title eli poistetaan entinen.

1	html
2	<pre>P<html <?php="" ?="" language_attributes();="">></html></pre>
3	e <head></head>
4	<title>CSS Portal - Layout</title>
5	if IE? <script hre<="" pre="" src="<u>http://html5shiv.</u></th></tr><tr><th>6</th><th><pre><link rel=" stylesheet"="" type="text/css"></script>

Tilalle koodi, jonka avulla title saadaan WordPressin kautta.

```
<title><?php bloginfo( 'name' ); ?><?php wp_title( '-' ); ? ></title>
```

CSS saadaan linkitettyä siten, että entinen linkitys heitetään

pois (merkattu keltaisella)

inde	ex.php
1	html
2	<pre>P<html <?php="" ?="" language_attributes();="">></html></pre>
3	¢ <head></head>
4	<pre><meta charset="utf-8"/></pre>
5	<pre><title><?php bloginfo('name'); ?><?php wp_title('-'); ?</pre></title></pre>
6	<pre><?if IE?><script href="tyyli.css" src="http://html5shiv.googlecode.com/st</pre></th></tr><tr><th>7</th><th><pre><link rel=" stylesheet"="" type="text/css"></script></pre>
8	<pre>/head></pre>

Tilalle laitetaan koodi, joka linkittää CSS:n WordPressin asetusten mukaisesti.

<link rel="stylesheet" href="<?php echo get_stylesheet_uri(); ? >" media="screen" />

Laitetaan vielä CSS-linkityksen jälkeen koodi, joka hyödyntää

WordPressin sisäänrakennettua pingaustoimintoa.

```
<link rel="pingback" href="<?php bloginfo( 'pingback_url' ); ? >" />
```

Laitetaan sen jälkeen koodi, jolla saadaan aikaan kommenttien

ketjutus.

```
<?php if ( is_singular() && get_option( 'thread_comments' ) ) wp_enqueue_script( 'comment-reply' ); ?>
```

Lopuksi tarvitaan vielä ennen head-tagin päättymistä seuraava koodi.

<?php wp_head(); ?>

Tuota koodia tarvitsevat monet pluginit kuten esimerkiksi ShareThis. Siksi se kannattaa ottaa mukaan. Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry2.zip

Koska CSS on nyt linkitetty, on sivusto tässä vaiheessa seuraavanlainen.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Curabitur sodales ligula in libero. Sed dignissim lacinia nunc.

Sed lacinia, urna non tincidunt mattis, tortor neque adipiscing diam, a cursus ipsum ante quis turpis. Nulla facilisi. Ut fringilla. Suspendisse potenti. Nunc feugiat mi a tellus consequat imperdiet. Vestibulum sapien. Proin quam. Etiam ultrices. Suspendisse in justo eu magna luctus suscipit. Sed lectus. Integer euismod lacus luctus magna. Quisque cursus, metus vitae pharetra auctor, sem massa mattis sem, at interdum magna augue eget diam. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Morbi lacinia molestie dui. Praesent Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla.

17.1.3 Vaihe 3 – blogin nimi ja kuvaus

Tässä vaiheessa laitetaan blogin nimi ja kuvaus kohdilleen. Ensimmäiseksi muutetaan body-tagi huomioimaan, millainen sivu on kyseessä. Se pitää siis saada tuottamaan seuraavanlaista koodia.

```
<body class="home">
<body class="single-post">
<body class="page">
```

Tämä saadaan aikaan muuttamalla body-tagia seuraavasti:

<body <?php body_class(); ?> >

Seuraavaksi laitetaan paikoilleen blogin nimi ja kuvaus. Alla on tätä varten tarkoitettu koodi. Sillä korvataan alkuperäisessä sisällössä oleva osuus This is Header.

```
<div id="ylapalkintekstit">
<hgroup>
<h1 id="sivun-title"><?php bloginfo( 'name' ); ?></h1>
<h4 id="sivun-kuvaus"><?php bloginfo( 'description' ); ?></h4>
</hgroup></div>
```

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

otavan**opisto**.fi 122 Tämän jälkeen on muutettava hieman CSS:ää, koska siellä ei vielä ole määritelmää sille, miltä teksti näyttää. CSS-tiedostoon (style.css) pitää lisätä seuraavat määrittelyt esimerkiksi #header- ja #navigation-määrittelyjen väliin. Sivusto toimii kyllä myös ilman näitä määrittelyjä, mutta silloin teksti ei asemoidu suunnitelmien mukaisesti.

```
#ylapalkintekstit {
      float: left;
      margin-top: 8px;
      padding: 10px;
}
#ylapalkintekstit hgroup {
      margin-left: 8px;
}
#sivun-title {
      font-size:40px;
}
#sivun-title {color: #73591f;}
#sivun-kuvaus {
      font-size: 16px;
      margin-top: 10px;
      color: #73591f;
}
Tässä vaiheessa sivusto on seuraavanlainen.
```


Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry3.zip.

17.1.4 Vaihe 4 - navigaatio

Navigaation saa mukaan seuraavalla koodilla, joka on suoraan teemasta "Twentyten". Tämä koodi sijoitetaan tiedoston index.php kohtaan, jossa esiintyy poistettava teksti This is the Menu.

> **HUOM!** Myös p-tagit poistetaan. This is the Menu

<div id="access" role="navigation">

<?php /* Our navigation menu. If one isn't filled out, wp_nav_menu falls back to wp_page_menu. The menu assiged to the primary position is the one used. If none is assigned, the menu with the lowest ID is used. */ ?>

<?php wp_nav_menu(array('container_class' => 'menu-header',
'theme_location' => 'primary')); ?>

</div>

Tämän jälkeen muokataan teeman tyylitiedostoa (style.css),

jotta se osaa näyttää valikon. Koodi on suoraan sivupohjasta

"Twentyten". Koodin voi sijoittaa tyylitiedoston loppuun.

```
/* =Menu
```

```
_____
*/
#access {
          background: #000;
           display: block;
           float: left;
           margin: 0 auto;
           width: 940px;
}
#access .menu-header,
div.menu {
           font-size: 13px;
           margin-left: 12px;
           width: 928px;
}
#access .menu-header ul,
div.menu ul {
           list-style: none;
          margin: 0;
}
#access .menu-header li,
div.menu li {
          float: left;
           position: relative;
}
```

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 125

```
#access a {
            color: #aaa;
            display: block;
            line-height: 38px;
            padding: 0 10px;
            text-decoration: none;
}
#access ul ul {
            box-shadow: 0px 3px 3px rgba(0,0,0,0.2);
            -moz-box-shadow: 0px 3px 3px rgba(0,0,0,0.2);
            -webkit-box-shadow: 0px 3px 3px rgba(0,0,0,0.2);
            display: none;
            position: absolute;
            top: 38px;
            left: 0;
            float: left;
            width: 180px;
            z-index: 99999;
}
#access ul ul li {
            min-width: 180px;
}
#access ul ul ul {
            left: 100%;
            top: 0;
}
#access ul ul a {
            background: #333;
            line-height: 1em;
            padding: 10px;
            width: 160px;
            height: auto;
}
#access li:hover > a,
#access ul ul :hover > a {
            background: #333;
            color: #fff;
```

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

```
}
#access ul li:hover > ul {
           display: block;
}
#access ul li.current_page_item > a,
#access ul li.current_page_ancestor > a,
#access ul li.current-menu-ancestor > a,
#access ul li.current-menu-item > a,
#access ul li.current-menu-parent > a {
           color: #fff;
}
* html #access ul li.current_page_item a,
* html #access ul li.current_page_ancestor a,
* html #access ul li.current-menu-ancestor a,
* html #access ul li.current-menu-item a,
* html #access ul li.current-menu-parent a,
* html #access ul li a:hover {
           color: #fff;
}
```

Tässä vaiheessa sivusto näyttää kuten alla olevassa kuvassa. Navigaation väri on kuitenkin väärä.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Curabitur sodales ligula in libero. Sed dignissim lacinia nunc.

Sed lacinia, urna non tincidunt mattis, tortor neque adipiscing diam, a cursus ipsum ante quis turpis. Nulla facilisi. Ut fringilla. Suspendisse potenti. Nunc feugiat mi a tellus consequat imperdiet. Vestibulum sapien. Proin quam. Etiam ultrices. Suspendisse in justo eu magna luctus suscipit. Sed lectus. Integer euismod lacus luctus magna. Quisque cursus, metus vitae pharetra auctor, sem massa mattis sem, at interdum magna augue eget diam. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Morbi lacinia molestie dui. Praesent blandit dolor.

Sed non quam. In vel mi sit amet augue congue elementum. Morbi in ipsum sit amet pede facilisis laoreet. Donec lacus nunc, viverra nec, blandit vel, egestas et, augue. Vestibulum tincidunt malesuada tellus. Ut ultrices ultrices enim. Curabitur sit amet mauris. Morbi in dui quis est pulvinar ullamcorper. Nulla facilisi. Integer lacinia sollicitudin massa. Cras metus. Sed aliquet risus a tortor. Integer id quam.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla.

This is the Footer

Navigaation koon ja taustavärin voi muuttaa seuraavalla taval-

la (muutokset lihavoitu).

#access {

background: #9b6b02;

display: block;
float: left;

margin: 0 auto;

width: 960px;

}

Muutosten jälkeen navigaatio on linjassa ulkoasun kanssa eli oikean kokoinen ja taustaväriltään ulkoasun mukainen.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Curabitur sodales ligula in libero. Sed dignissim lacinia nunc.

Sed lacinia, urna non tincidunt mattis, tortor neque adipiscing diam, a cursus ipsum ante quis turpis. Nulla facilisi. Ut fringilla. Suspendisse potenti. Nunc feugiat mi a tellus consequat imperdiet. Vestibulum sapien. Proin quam. Etlam ultrices. Suspendisse in justo eu magna luctus suscipit. Sed lectus. Integer euismod lacus luctus magna. Quisque cursus, metus vitae pharetra auctor, sem massa mattis sem, at interdum magna augue eget diam. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Morbi lacinia molestie dui. Praesent blandit dolor.

Sed non quam. In vel mi sit amet augue congue elementum. Morbi in ipsum sit amet pede facilisis laoreet. Donec lacus nunc, viverra nec, blandit vel, egestas et, augue. Vestibulum tincidunt malesuada tellus. Ut ultrices ultrices enim. Curabitur sit amet mauris. Morbi in dui quis est pulvinar ullamcorper. Nulla facilisi. Integer lacinia sollicitudin massa. Cras metus. Sed aliquet risus a tortor. Integer id quam. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi. Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet. Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla. Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry4.zip

17.1.5. Vaihe 5 – sisältö

Sisältöä varten tarvitaan koodi, joka hakee kaikki blogimerkinnät. Alla on koodi, joka sijoitetaan kohtaan <div id="content">, eli sillä korvataan kaikki Lorem ipsum -tekstit.

```
<div id="text">
<?php if ( have_posts() ) : while ( have_posts() ) :
the post(); ?>
     <div id="post-<?php the_ID(); ?>" <?php post_class(); ?>>
        <h1>
          <a href="<?php the_permalink(); ?>"><?php
the title(); 2 < a >
        </h1>
        <?php the_content(); ?>
     </div>
<?php endwhile; else: ?>
     <h2>Sivua tai blogimerkintää ei löytynyt!</h2>
<?php endif; ?>
</div>
Lisätään tämän alapuolelle vielä navigaatio, jolla päästään uu-
dempiin ja vanhempiin blogimerkintöihin.
<div id="bottom-navi">
<div><?php next posts link( '&laquo; Aiemmat kirjoitukset' ); ?</pre>
></div>
<div><?php previous_posts_link( 'Uudemmat kirjoitukset &raquo;'</pre>
); ?></div>
</div>
```

Tämän jälkeen on vielä muokattava CSS:ää, jotta teksti asemoituisi oikein ja olisi muutenkin linjassa teeman tyylin kanssa. Kohdan #content alapuolelle lisätään koodi, jolla teksti saadaan irti reunasta (uusi koodi lihavoitu).

```
#content {
```

```
background: #FFFFFF;
margin-right: 300px;
}
#text {
padding: 10px;
```

}

Koska kaikki tyylit on resetoitu, on vielä määriteltävä kaikki käytössä olevat html-tagit uudelleen. Mikäli näin ei tehdä, ei tekstissä näy lainkaan kappalejakoja. Siksi body-tagin alapuolelle tulee uutta määrittelyä (uusi koodi lihavoitu).

```
body {
    background: #e0e0e0;
}
body,
button,
input,
select,
textarea {
    color: #404040;
    font-family: sans-serif;
    font-size: 14px;
    line-height: 1.5;
}
/* Headings */
h1 {font-size:28px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
```

```
h2 {font-size:24px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
h3 {font-size:20px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
h4 {font-size:18px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
h5 {font-size:16px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
h6 {font-size:14px; font-weight:bold; margin-top: 10px; margin-
bottom: 6px;}
h1,h2,h3,h4,h5,h6{
            clear: both;
            line-height: 1;
}
р {
   margin-bottom: 1.5em;
}
ul, ol {
    margin: 0 0 1.5em 3em;
}
ul {
   list-style: disc;
}
ol {
   list-style: decimal;
}
ul ul, ol ol, ul ol, ol ul {
   margin-bottom: 0;
   margin-left: 1.5em;
}
h1, a {
            color: #1636a1;
            text-decoration: none;
}
h1,a:hover {color: #f00;}
```

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

```
b, strong {
    font-weight: bold;
}
```

Mikäli haluat tietää aiheesta lisää, lue artikkeli <u>How To Reset &</u> <u>Rebuild WordPress Theme CSS & Define Your Layouts</u>

Tässä vaiheessa sivu on seuraavanlainen.

Blogin siirto webiin

Blogin siirto omalta koneelta webiin on hieman hankala prosessi, koska siinä pitää suorittaa monta eri vaihetta.

- FTP:llä kaikki tiedostot palvelimelle
- wp-config tiedostoon websivuston tietot (
- tietokannan osoitteiden muuttaminen
- tietokannan siirto

Tämä hankala operaatio voidaan nykyään tehdä aiempaa helpommin, koska on olemassa plugin nimeltä Duplicator. Asenna kyseinen plugin ja ota se käyttöön. Sen jälkeen se löytyy ohjauspeneelin vasemmasta laidasta. Napsauta painiketta kerran.

Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

adipiscing elit. Integer nec odio. Praesent libero. Sed cursus ante dapibus diam. Sed nisi.

Nulla quis sem at nibh elementum imperdiet.

Duis sagittis ipsum. Praesent mauris. Fusce nec tellus sed augue semper porta. Mauris

massa. Vestibulum lacinia arcu eget nulla.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry5.zip

17.1.6 Vaihe 6 – sivupalkki

Tätä vaihetta varten tarvitaan uusi tiedosto "functions.php".

Sinne sijoitetaan seuraava koodi.

<div id="sidebar" >

```
<?php if ( is_active_sidebar( 'sidebar_widgets' ) ) : ?>
   <div id="sidebar-widgets-wrap">
        <?php dynamic_sidebar( 'sidebar_widgets' ); ?>
        </div>
        <?php endif; ?>
</div><//div>
```

Tämän jälkeen muokataan tiedostoa index.php, jonka Lorem ipsum -teksti korvataan alla olevalla koodilla.

```
<?php if ( is_active_sidebar( 'sidebar_widgets' ) ) : ?>
<div id="sidebar-widgets-wrap">
```

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

```
<?php dynamic_sidebar( 'sidebar_widgets' ); ?>
</div>
<?php endif; ?>
```

Lisätään vielä CSS-tiedoston loppuun seuraavat määrittelyt.

```
/*_____
  Widgets
-----*/
#sidebar-widgets-wrap a {color: #0E4D7A;}
#sidebar-widgets-wrap a:hover {color: #FF0000;}
.widget-sidebar {margin-top: 20px; margin-bottom: 20px; posi-
tion: relative;}
.widget-sidebar ul {padding: 0 14px; list-style: none;}
.widget-sidebar li {border-bottom: 1px solid #CFCFCF;padding:
4px 0 2px; }
.widget-sidebar h4 {background:#9b6b02; padding: 3px 0 3px 8px;
margin-bottom: 4px; font-size: 16px; border:1px solid #9B6B02;
color:#fff; }
.widget-sidebar img {
   display: block;
   margin: 10px auto !important;
}
.post {
           padding: 8px;
           margin-bottom: 15px;
}
.post .entry-title {margin: 0;}
.post p {margin-top: 10px; margin-bottom: 6px;}
.post p img { margin: 8px; }
.alignleft {display:inline; float:left; margin: 4px 10px 12px 0
!important; }
```

Lisätään tämän jälkeen sivupalkkiin muutama vimpain, jotta se sisältäisi jotain näytettävää.

Muutama vimpain riittää havainnollistamaan sivupalkin käyttöä.

Sidebar	
Kategoriat	•
Arkistot	•
Meta	•

Lopputulos on seuraavanlainen.

Blogin siirto webiin

Blogin siirto omalta koneelta webiin on hieman hankala prosessi, koska siinä pitää suorittaa monta eri vaihetta.

- FTP:llä kaikki tiedostot palvelimelle
- wp-config tiedostoon websivuston tietot (
- tietokannan osoitteiden muuttaminen
- tietokannan siirto

Tämä hankala operaatio voidaan nykyään tehdä aiempaa helpommin, koska on olemassa plugin nimeltä Duplicator. Asenna kyseinen plugin ja ota se käyttöön. Sen jälkeen se löytyy ohjauspeneelin vasemmasta laidasta. Napsauta painiketta kerran.

goriat	
internet	
kasvatustiede	
liikunta	
markkinointi	
Oma blogi	
Raspberry Pi	
tietotekniikka	
verkkopedagogiikka	
websuunnittelu	

Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry6.zip

17.1.7 Vaihe 7 – alapalkki

Sivuston alapalkki tarvitsee vielä pieniä muutoksia. Entisen

tekstin "This is the Footer" voi poistaa ja korvata alla olevalla koodilla.

Copyright 2015 <?php bloginfo('name'); ?> | Kaikki oikeudet pidätetään.

Tämän jälkeen tehdään CSS-tiedostoon seuraava muutos (muutos keltaisella).

<pre>#footer {</pre>
<pre>padding:5px 0;</pre>
height: 40px;
width: 100%;
<pre>background: #9b6b02;</pre>
<pre>text-align: center;</pre>
<pre>clear: both;</pre>
}

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

otavan**opisto**.fi 136 Tässä vaiheessa alapalkki näkyy kuten alla olevassa kuvassa.

Copyright 2013 Jarin blogi | Kaikki oikeudet pid�tet��n.

Tämän vaiheen tiedostot voit ladata alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry7.zip

17.1.8 Vaihe 8 – viimeistely

Muutama ä- ja ö-kirjaimiin liittyvä ongelma poistuu, kun kaikki tiedostot tallennetaan UTF-8-muotoon. Tämä onnistuu helposti esimerkiksi NotePad++-ohjelmalla, jossa valitaan "Tiedostomuoto" ja sieltä "Muunna koodaukseen UTF-8 (ei BOM)".

2								
Tie	dosto	Muokkaa	Etsi	Näytä	Tiedostomuoto	K		
•	Koodaus: ANSI							
	Koodaus: UTF-8 (ei BOM)							
	Koodaus: UTF-8							
	Koodaus: UCS-2 Big Endian							
	Koodaus: UCS-2 Little Endian							
	Merkistökoodaus							
	Muunna koodaukseen ANSI							
	Muun	na koodaul	kseen	UTF-8 (e	ei BOM) _N			
	Muun	na koodaul	kseen	UTF-8	6			

Tämä toimenpide tehdään kaikille kolmelle tiedostolle eli style.css, functions.php ja index.php.

Sivustolla on vielä sellainen ongelma, että siitä puuttuu kokonaan linkki etusivulle. Se korjaantuu laittamalla tiedostoon functions.php seuraava koodi (uusi koodi lihavoitu).

<?php

// Register The Dynamic Sidebar

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

```
if (function_exists( 'register_sidebar' ) ) {
register_sidebar(array(
'name' => 'Sidebar',
'id' => 'sidebar widgets',
'before widget' => '<div id="%1$s" class="widget-sidebar
%2$s">',
'after widget' => '</div>',
'before title' => '<h4>',
'after title' => '</h4>',)
);
}
function twentyten_page_menu_args( $args ) {
if ( ! isset( $args['show_home'] ) )
$args['show_home'] = true;
return $args;
}
add filter( 'wp page menu args', 'twentyten page menu args' );
?>
```

Lopuksi voi vielä tarvittaessa säätää CSS:ää, jotta tekstien ja palkkien värit olisivat mieluisat. Tässä lopputulos.

| Jarin blogi
Ihan uusi WordPress-sivusto	
Etusivu Esimerkkisivu Kuka Kuvagalleria Peliohjelmointia Raspberry Pi Tietokoneoh	njelmat
Esimerkkisivu Ka	ategoriat
Tämä on esimerkkisivu. Se eroaa artikkelista siten, että se pysyy paikallaan ja näkyy sivustosi	Raspberry Pi
navigointivalikossa (useimmissa teemoissa). Useimmat aloittavat Tietoja-sivulla, joka esittelee	tietotekniikka
sivuston kirjottajan mandoliisille lukijolile, esimerkiksi nam.	verkkopedagogiikka
Moro! Päivisin jaan postia, iltaisin olen menestyvä stand-up-koomikko. Tämä on minun blogini! Asun	websuunnittelu
Tampereella kissani kanssa ja tykkään Sihi-juomasta.	Yleinen
tai jotain tällaista: Ma	eta
XYZ Härpäkeyritys Oy perustettiin vuonna 1971 ja on siitä lähtien ollut maan merkittävin	Sivuston hallinta
härpäkkeiden toimittaja. Kotipaikkamme on Ankkalinna ja työllistämme yli 3000 ihmistä.	Kirjaudu ulos
Olet uusi WordPress-käyttäjä, joten kipaisepa hallintanäkymääsi poistamaan tai muokkaamaan tätä	Artikkeleiden <u>RSS</u> -syöte
sivua, ja luomaan uusia sivuja. Pidä hauskaa!	Kommenttien <u>RSS</u> -syöte
	WordPress.org
Copyright 2013 Jarin blogi Kaikki oikeudet pidätetään.	

Koko paketti, jossa on nyt valmis sivupohja on ladattavissa alla olevasta linkistä.

http://www.avkymppi.net/wordpress/raspberry8.zip

17.2 Sivupohjan tekeminen verkossa

Verkosta löytyy paikkoja, joissa voit tehdä oman teemasi ilman, että osaat lainkaan HTML:ää, CSS:ää tai muutakaan sivupohjaan liittyvää koodaustaitoa. Yleensä valmis sivupohja tallennetaan omalle koneelle zip-pakettina.

 <u>Lubith</u> (ilmainen, helppokäyttöinen – mahdollisuus myös maksulliseen versioon, jossa enemmän toimintoja kuin ilmaisversiossa)

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 <u>WP Theme Generator</u> (maksullinen, sisältää runsaasti erilaisia sivupohjia, joita voi muokata omiin tarkoituksiin sopiviksi)

17.3 Ohjelmia sivupohjan tekoon

Sivupohjan tekeminen alusta saakka itse on haastavaa ja vaatii paljon aikaa. Lisäksi siinä vaaditaan kuvankäsittelyn, HTML:n, CSS:n ja PHP:n osaamista. Sivupohjan tekeminen verkossa voi tuntua vieraalta ainakin käyttöliittymän osalta. Nyt on kuitenkin olemassa ratkaisuja, jotka mahdollistavat sivupohjan tekemisen omalla koneella aivan yhtä helposti kuin käyttäisit tekstinkäsittelyohjelmaa. Näiden ohjelmien heikkous on siinä, että ne rajoittuvat usein vain yhteen käyttöjärjestelmään, useimmiten Windowsiin.

- <u>Artisteer</u> (tunnetuin ja helppokäyttöisin, maksullinen)
- <u>TemplateToaster</u> (monipuolinen, maksullinen)
- <u>ThemeFrame</u> (vaatii oman webpalvelimen, esim. WAMP tai MAMP)

17.4 Lapsiteemat

WordPressin yksi erikoinen piirre ovat nk. lapsiteemat (eng. child theme). Lapsiteema perii varsinaisen teeman ominaisuudet, minkä vuoksi sillä on tiettyjä etuja verrattuna tavalliseen teemaan.

- Lapsiteeman muutokset eivät katoa teeman päivityksen yhteydessä.
- Lapsiteeman muokkaus on helppoa ja mukavaa.
- Aloittelijalle lapsiteemat ovat helpompia kuin varsinaiset teemat.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

17.4.1 Kuinka tehdä lapsiteema?

Tässä esimerkissä tehdään lapsiteema <u>Twenty Fourteen -tee-</u> <u>malle</u>. Ensin luodaan teemalle oman oma kansion wpcontent/themes -hakemistoon. Hakemiston nimen voi määrittää itse, mutta hyvä tapa on laittaa nimeksi isäntäteeman nimi ja perään "-child".

▶ htdocs ▶ wordpress4 ▶ wp-content ▶	themes
] Nimi	Muokkauspäivä
👢 eddiemachado-bones-9db85e4	29.9.2015 12:55
👢 longevity	25.9.2015 15:48
👢 raspberry	29.9.2015 11:56
👢 reverie-master	29.9.2015 14:24
👢 twentyfifteen	25.9.2015 13:05
🔈 twentyfourteen	25.9.2015 13:05
膨 twentyfourteen-child	29.9.2015 14:52

Kansioon twentyfourteen-child pitää laittaa vähintään tiedosto style.css. Tyylitiedoston alussa pitää määrittää vähintään lapsiteeman nimi ja isäntäteeman hakemisto. Tässä tapauksessa alku siis kuten alla.

```
/*
Theme Name: Twenty Fourteen lapsiteema
Template: twentyfourteen
*/
@import url("../twentyfourteen/style.css");
```

Sen jälkeen teeman voi ottaa käyttöön ohjauspaneelin kautta.

Nyt kaikki CSS muutokset voi kätevästi kirjoittaa suoraan lapsiteeman style.css-tiedostoon. Esim. otsikon voi muuttaa punaiseksi kirjoittamalla lapsiteeman CSS:ään seuraavasti..

```
entry-title a {
  color: #f00;
```

HUOM! CSS-koodin, jota tarvitsee muuttaa saa helpoiten selville käyttämällä Chrome-selainta. Valitaan elementti ja napsautetaan hiiren kakksopainike pohjaan ja valitaan "Tarkastele elementtiä". Samalla tavalla on mahdollista muokata muutakin. Esim. alapalkkia voi muokata kopioimalla tiedoston footer ja tekemällä siihen muutoksia.

htdocs ▶ wordpress4 ▶ wp-content ▶ th	emes 🕨 twentyfourtee	en-child
Nimi	Muokkauspäivä	Туурр
a) footer.php 🔶	25.9.2015 13:04	PHP-ti
style.css	29.9.2015 14:56	CSS-ti

Mikäli lapsiteeman tekeminen tuntuu hankalalta, on mahdollista tehdä sekin työ esim. <u>One-Click Child Theme</u> -pluginin avulla.

17.5 Sovelluskehykset sivupohjan teossa

WordPressille on tehty lukuisia sovelluskehyksiä (eng. Framewok), joiden idea on, että sivupohja on valmis, mutta sitä voidaan muokata esim. lapsiteeman avulla. Yleensä sovelluskehyksissä on huomioitu hakukoneoptimointi ja responsiivisuus eli sivut skaalautuvat näytön koon mukaisesti.Tunnettuja maksullisia sovelluskehyksiä ovat mm. seuraavat.

- Elegant Themes
- <u>Genesis Framework</u>
- Headway Themes

Tunnettuja ilmaisia WordPressin sovelluskehyksiä ovat seuraavat.

- <u>Gantry</u>
- <u>Presswork</u>
- <u>Cherry Framework</u>

17.6 Nauhoite 8: Ulkoasun muokkaus

Nauhoite 8: Ulkoasun muokkaus Kesto: 9:05 min URL: <u>http://youtu.be/IFQiTuCDnjk</u>
18 TIETOTURVA

Tietoturva on monesta syystä tärkeä osa WordPress-sivuston ylläpitoa. Huonosti hoidettu tietoturva voi johtaa siihen, että sivusto sotketaan ilkivaltaisesti. Tietoturvaseikkojen laiminlyöminen voi johtaa myös siihen, että sivuston webpalvelimen kautta lähetetään valtavia määriä roskapostia tai sen avulla suoritetaan hyökkäys jotain toista webpalvelinta kohtaan. Myös sivuston ylläpitäjät voivat vahingossa tuhota kokonaisen sivuston. Vahingon sattuessa on myöhäistä miettiä, olisiko varmuuskopioinnista pitänyt huolehtia.

Suomeksi tästä aiheesta kannattaa lukea seuraavat artikkelit:

- <u>20 tapaa parantaa WordPress-asennuksesi turvallisuut-</u> <u>ta, osa 1</u>
- <u>20 tapaa parantaa WordPress-asennuksesi turvallisuut-</u> <u>ta, osa 2</u>
- WordPress: tietoturvan pikaohjeet

18.1. Salasana ja käyttäjätunnus

Sivuston pääkäyttäjän tunnuksen ei koskaan tulisi olla "admin", koska se on hyvin helposti arvattavissa oleva käyttäjätunnus. Kun pääkäyttäjän tunnus on tiedossa, tarvitsee enää arvata salasana. Mikäli WordPressissä on entuudestaan tunnus "admin", kannattaa luoda uusi tunnus ja antaa sille pääkäyttäjän oikeudet. Sen jälkeen kirjaudutaan ulos järjestelmästä ja kirjaudutaan sinne takaisin uudella tunnuksella. Tämän jälkeen alkuperäisen "admin"-tunnuksen voi poistaa.

Hyvä salasana on sellainen, jonka itse muistaa helposti mutta jota muut eivät voi arvata. Siksi esimerkiksi oma nimi takaperin tai oma syntymäaika ovat huonoja salasanoja. Yhtä lailla huonoja ovat lasten ja lemmikkien nimet, koska nekin ovat helposti arvattavissa. Muutoinkin kaikki sanat ovat huonoja, koska ne voidaan murtaa koneellisesti sanakirjaohjelmien avulla. Toisaalta koneellisesti salasanan murtaminen on sitä vaikeampaa mitä pitempi sana on kyseessä. Salasanasta saa vielä paremman, kun yhdistää siihen numeroita ja vaihtelee sekaisin isoja ja pieniä kirjaimia. Yksi tapa muodostaa salasanoja on tehdä muistisääntöjä. Esimerkiksi sulevoai muodostuu sanoista Suomen Leijonat voittaa aina. Vielä parempi olisi salasana tyyliin ipses3pp eli iso paha susi ei syönyt kolmea pientä porsasta. Jos muistat lorun, muistat myös salasanan. Älä kuitenkaan käytä tässä esimerkissä mainittuja salasanoja. (Wickholm 2000, 79).

18.2. Päivitä ja siivoa

WordPressin tietoturva on hyvä, mutta se edellyttää jatkuvaa päivittämistä. WordPressin päivittäminen on tehty helpoksi. Ohjausnäkymässä näkyy, onko päivityksiä saatavilla. Esimerkiksi tässä tapauksessa (ks. kuva alla) on saatavilla yksi päivitys. Päivityksen voi asentaa napsauttamalla kyseistä linkkiä.

Linkin takaa selviää, mihin päivitys liittyy. Tällä kertaa WordPress itsessään on ajan tasalla.

Sinulla on uusin WordPressin versio.

Jos sinun on asennettava versio 4.3.1-fi uudellee

Päivitystä kaipaa sen sijaan yksi siihen asennetuista lisäosista.

Päivityksen lisäksi kannattaa huolehtia siitä, että poistaa kaikki sivupohjat eli teemat, joita ei käytä. Muutenkin kannattaa valita vain sellaisia sivupohjia, jotka on tehnyt itse tai jotka ovat saatavilla WordPressin kautta. Maailmalla on paljastunut sellaisia sivupohjia, joihin on piilotettu haitallista koodia. Sama koskee plugineja, eli käyttämättömät pluginit on syytä poistaa.

18.3. Varmuuskopiointi

Mitä useammin hoitaa varmuuskopioinnin, sen paremmin se on hallussa. Ja miksi kannattaa varmuuskopioida? Ensinnäkin oma virhe voi olla kohtalokas ja satoja kirjoituksia hävitä vahingossa. Ajan tasalla oleva varmuuskopiointi on silloin ratkaisu, jonka avulla voi palata tilanteeseen ennen virhettä. Toiseksi on huomattava, että sivuston jouduttua krakkeroinnin kohteeksi, on takaporttien mahdollisuus suuri. Haitallista koodia voi olla useissa eri tiedostoissa ja sen avulla krakkeri pääsee uudelleen helposti hakkeroitumaan sivustollesi.

Tiedostojen osalta varmuuskopiointi tarkoittaa sitä, että webpalvelimella olevat WordPressin tiedostot tallennetaan esimerkiksi omalle kotikoneelle tai muistitikulle. Kopiointi hoituu kätevästi käyttäen mitä tahansa FTP-ohjelmaa.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 Tietokannan kopiointi on hankalampaa, koska se edellyttää pääsyä tietokantaan. Ohjelmat kuten PHPMyAdmin helpottavat tietokannan kopiointia, mutta usein plugin on huomattavasti helpompi ratkaisu. Yksi tällainen plugin on "BackWPup", joka kopioi samalla kertaa sekä tietokannan että tiedostot.

Asennuksen jälkeen valitaan "Add New Job".

🔇 BackWPup	
Dashboard	
Jobs	
Add new job	
Logs	

Seuraavaksi valitaan, mistä kaikesta varmuuskopio otetaan. Tässä tapauksessa valitaan varmuuskopio sekä kannasta että tiedostoista.

Job Tasks	
This job is a	Database backup
	✓ File backup
	WordPress XML export
	Installed plugins list
	Check database tables

Alempana sivulla voi valita, miten varmuuskopio pakataan.

Archive Format	🔘 Zip
	🔘 Tar
	🖲 Tar GZip
	🔵 Tar BZip2

Ilmaisversiossa ei ole juuri muuta vaihtoehtoa kuin tallentaa varmuuskopio tiedostoon. Maksullinen versio mahdollistaa tallentamisen esimerkiksi Dropboxiin. Sähköposti on muutoin hyvä, mutta sen kautta ei ole mahdollista lähettää isoja liitetiedostoja.

Job Destination	
Where should your backup file be stored?	Backup to Folder Backup sent via email
	Backup to FTP
l onuksi tallonnotaan muutoks	ot

uksi tallennetaan muutokset.

Tämän jälkeen kyseinen työ on mahdollista suorittaa välittömästi.

General	Schedule	DB Backup	Files	To: Folder		
Changes for job <i>Job with ID 1</i> saved. Jobs overview Run now						

Välilehdellä "Schedule" on mahdollista valita, milloin

varmuuskopiointi suoritetaan.

	General	Schedule	DB Backup	Files	To: Folder
Jo	b Schedu	le			

Siellä on mahdollista määrittää varmuuskopioinnin hetkeksi esimerkiksi joka yö kello 3.

Start job	manually only with WordPress cron with EasyCron.com Setup Account / API Key first. with a link <u>http://localhost:82/wordpress4/wp-cron.php?</u>
• daily	3 🗸 0 🗸

18.4 Pluginit

WordPressiin on tehty lukuisia käyttökelpoisia plugineja, jotka tuovat mukanaan lisää tietoturvaa.

18.4.1 Kokonaisratkaisut

Kokonaisratkaisut tarkoittavat sitä, että yhdellä pluginilla saa runsaasti erilaisia parannuksia tietoturvaan. Alla listattu erilaisia vaihtoehtoja.

- iThemes Security
- All in One WPSecurity & Firewall
- BulletProof Security
- <u>Acunetix WP Security</u>

18.4.2 Brute Force -hyökkäyksen torjunta

Brute Force -hyökkäys tarkoittaa sitä, että tietokone hyökkää WordPress-sivustoa vastaan kokeilemalla jatkuvasti erilaisia salasanavaihtoehtoja päästäkseen ohjauspaneeliin. Tämänkaltaisen hyökkäyksen riski on siinä, että salasana onnistutaan murtamaan väkisin. Lisäksi hyökkäyksestä on haittaa, koska sivusto hidastuu ollessaan hyökkäyksen kohteena. Tällaisen pakotusmenetelmään perustuvan hyökkäyksen torjuntaan on olemassa plugineja.

- <u>BruteProtect</u>
- Brute Force Login Protection

18.4.3 Varmuuskopiointi

Tietoturvan kannalta systemaattinen varmuuskopiointi on hyvin keskeisessä roolissa. Varmuuskopiosta on hyötyä, jos sivusto on hakkeroitu, koska aina on mahdollisuus palata hakkerointia edeltävään tilanteeseen. Lisäksi on huomattava, että sivusto voi muuttua toimimattomaksi käyttäjän omien virheiden vuoksi tai jokin liitännäinen voi rikkoa sivuston.

- <u>WP-DB-Backup</u>
- <u>WP Backitup</u>
- WP Database Backup
- <u>Duplicator</u>
- <u>BackUpWordPress</u>
- <u>blogVault</u>
- BackWPup Free

18.4.4 Haittaohjelmien torjunta

Hakkeroinnin tai huolimattoman toiminnan seurauksena voi WordPressillä tehtyyn blogiin tai sivustoon pesiytyä viruksenkaltaista haitallista koodia. Onneksi on olemassa plugineja, jotka tarkistavat, onko sivustolla tällaista koodia.

- <u>AntiVirus</u>
- Exploit Scanner
- <u>Theme Authenticity Checker</u>
- <u>Anti-Malware security plugin</u>

18.5 WordPress ja roskaposti

Omalla koneella oleva WordPress ei ole ongelma roskapostin näkökulmasta, koska vain samalta koneelta tai samasta lähiverkosta olevalta koneelta voi kommentoida artikkeleita. Siksi sellaiselle blogille ei kannata tehdä mitään roskapostia ehkäiseviä toimintoja. Netissä oleva blogi, johon kuka tahansa voi jättää kommentin on iso ongelma. Sellaiseen blogiin robotit jättävät suuren määrän kommentteja, jotka käytännössä eivät ole mitään muuta kuin roskapostia. Arviolta voisi sanoa, että 50 ihmisen lähettämää kommenttia kohden robotit lisäävät 10 000 kommenttia.

Blogin ylläpitäjältä kuluu valtavasti aikaa, jos hän ei ryhdy toimeen bottien lisäämien kommenttien torjumiseksi. Lisäksi on olemassa riski, että julkaistut bottien lisäämät kommentit sisältävät linkkejä, jotka johtavat arveluttaville sivuille. Sen vuoksi on olemassa mahdollisuus, että blogi päätyy "mustalle listalle".

WordPressin vakioratkaisu kommenttispämmin torjuntaan on yleensä ollut **Akismet**. Se toimii hyvin, mutta sillä on kaksi haittapuolta. Ensimmäinen niistä koskee helppoutta. Ei riitä, että kyseinen lisäosa (plugin) asennetaan. Sen lisäksi on luotava tili Akismetille, jotta sieltä saa API-avaimen. API-avaimen avulla blogi kommunikoi Akismetin palvelimien kanssa eli avain on välttämätön. Toinen haitta on se, ettei Akismet ole ilmainen muille kuin yksityisille käyttäjille, joiden blogi ei sisällä mainoksia.

Yksi varteenotettava liitännäinen bottien torjuntaan on **NoSpamNX**. Se perustuu siihen, että kommenttilomakkeeseen lisätään pari näkymätöntä kenttää. Koska ihminen ei näe näkymättömiä kenttiä, hän ei kirjoita niihin mitään. Spämmirobotti sen sijaan täyttää kaikki kentät ja siten sen lisäämä kommentti jää spämmifiltteriin. (Saari 2010.)

Toinen ilmainen vaihtoehto spämmin torjuntaan on **Bad Behavior**, jonka toimintalogiikka poikkeaa muista vastaavista lisäosista. Bad Behavior ei lue lainkaan kommentin sisältöä vaan analysoi millaisen liikenteen kautta kommentti saapuu blogiin. Tämä toimintamalli takaa sen, etteivät spämmikommentit koskaan edes tallennu blogiin.

Kolmas ilmainen vaihtoehto on **Cookies for Comments**. Tämän lisäosa tarkistaa, kuinka nopeasti kommenttilomakkeen kentät on täytetty. Jos lomakkeen kentät on täytetty liian nopeasti, eli alle kolmessa sekunnissa, on kyseessä todennäköisesti spämmirobotti.

Neljäs ilmainen keino on käyttää .htaccess-tiedostoa, joka asennetaan blogin juureen. Tiedoston sisältö on alla. Muuta kohta yourwebsite.com korvaamalla se blogisi domainilla eli web-osoitteella.

```
# Protect from spam bots
<IfModule mod_rewrite.c>
RewriteEngine On
RewriteCond %{REQUEST_METHOD} POST
RewriteCond %{REQUEST_URI} .wp-comments-post\.php*
RewriteCond %{HTTP_REFERER} !.yourwebsite.com.* [OR]
RewriteCond %{HTTP_USER_AGENT} ^$
RewriteRule (.*) ^http://%{REMOTE_ADDR}/$ [R=301,L]
</IfModule>
```

Viides keino on käyttää captchaa eli kuvavarmennusta. Sen ideana on, ettei viestiä voi lisätä, ellei tunnista kuvassa olevia kirjaimia. Tällä menetelmällä varmistetaan, että palvelun käyttäjä on ihminen. CAPTCHA (Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart) on varsin toimiva ratkaisu spämmirobottien torjunnassa, mutta se ei ole kovin käyttäjäystävällinen. Jokainen kommentoija joutuu ratkaisemaan kuva-arvoituksia, mikä olennaisesti laskee intoa kommentoida.

18.6 Wp-config.php-tiedosto

WordPressin tärkein yksittäinen tiedosto on wp-config.php. Sen avulla tietoturvaa voidaan parantaa entisestään. Syyskuussa 2013 CERT-FI ilmoitti, että useita WordPress-sivustoja oli hakkeroitu.

"Järjestelmään sisäänpääsyn jälkeen hyökkääjä on muuttanut Wordpress-teeman 404.php-tiedoston (wpcontent/themes/XXXX/404.php) haitallista ohjelmakoodia sisältäväksi tiedostoksi WordPress theme-editorilla. Tämän jälkeen palvelimen www-juureen ladattiin sotkettu index.htmltiedosto ja hallintatunnusten salasanat vaihdettiin. Hyökkääjä jätti sotketun index.html:n palvelimelle ja kirjautui ulos palvelimelta." (CERT-FI.)

CERT-FI neuvoo päivittämään WordPressin uusimpaan versioon, minkä lisäksi wp-config.php-tiedostoon kannattaa liittää seuraava koodi. Se poistaa Theme-editorin käytöstä:

define('DISALLOW_FILE_EDIT',true);

Lisäksi on huomioitava, että tiedosto wp-config.php sisältää paljon arkaluonteista tietoa, kuten esimerkiksi tietokannan nimen, tunnuksen ja salasanan. Siksi se kannattaa suojata mahdollisimman hyvin. Mikäli mahdollista, FTP:n kautta kyseisen tiedoston oikeudeksi on hyvä määritellä 0400:

Suojaukset	<u>O</u> mistaja	✓ R	W	X	Aseta omis
	<u>R</u> yhmä	R	W	X	Aseta ryhm
	<u>M</u> uut	R	W	X	Tahmea-bi
	O <u>k</u> taali	0400			

18.7 Nauhoite 9: WordPressin tietoturva

	Video	
N		

Nauhoite 9: WordPressin tietoturva Kesto: 10:51 URL: <u>http://youtu.be/ODHfcZNonMA</u>

19 SIVUSTON SIIRTÄMINEN

WordPressillä tehdyt sivut voi siirtää toiseen web-osoitteeseen kokonaisuudessaan. Siirtäminen ei ole aivan yhtä helppoa kuin tavallisten, staattisten HTML-sivujen siirtäminen. Suurin haaste on tietokannan kopioinnissa ja sen jälkeen tietokanta-asetusten muuttamisessa.

19.1 Sivuston siirtäminen omalta koneelta webiin

Moni rakentaa uuden WordPressillä tehdyn sivustonsa ensin omalle koneelle. Kun kaikki on valmista, tulee eteen se vaihe, että sivusto pitäisi siirtää johonkin webhotelliin. Kun sivutilan hankkii webhotellista, saa sieltä myös perustiedot, joiden avulla siirto onnistuu.

19.1.1 Tiedostojen siirto

Tiedostojen siirto hoituu FTP:n tai vastaavan menettelyn kautta. Suositeltava ohjelma siirtoon on WinSCP. Kaikki WordPressin tiedostot on siirrettävä omalta koneelta webhotellin osoittamaan paikkaan. Yleensä FTP-ohjelmissa oma kone on vasemmalla puolella ja webpalvelin oikealla.

4	WOI	rdpress3		🕮 _ 🗆 🗙			
Paikallinen Merkitse Tiedostot Komennot Istunto Valinnat Etä Ohje							
🖤 🖻 🗊 - ☆ 📽 🗞 🔤 🖓 👫 — ♥ ♥ ⊘ Oletus - 🦉 - uus.mahl.fi +							
🔩 C: Paikallinen lev 🔹 🔄 🛛 🗧	• => • 🗈	🖸 🟠 🔯	te	↓ wordpress • 🖼 🔽 🖕 • → - 🖆 🖄 🖨 🔮 隆			
C:\xampp\htdocs\wordpress3	om	a kone		webpalvelin			
Nimi Ulkoinen	Koko	Тууррі	^	Nimi Ulkoinen			
1.		Edellinen k		🧎			
👢 wp-admin		Tiedostoka					
wp-contentkaikki tiedostot		Tiedostoka					
l wp-includes		liedostoka		tanne			
htaccess	8 703 B	HTACCESS					
index.php	395 B	PHP-tiedos					
license.txt	19 929	Tekstitiedo	.				
lisenssi.html	21 796	Firefox HT					
readme.html	9 577 B	Firefox HT	\sim				
<		>		< >>			
0 B / 151 KiB 0:ssa 22:sta 0 B / 0 B 0:ssa 0:sta							
🛿 🖋 F2 Nimeä uudelleen 📝 F4 Muokkaa 🛍 F5 Kopioi 🍱 F6 Siirrä 🏕 F7 Luo kansio 🗙 F8 Poista 🖀 F9 Ominaisuudet 🥂 🂙							
				🔒 SFTP-3 🗐 0:01:31			

Pelkästään tiedostojen siirtäminen ei riitä vaan myös tietokanta on siirrettävä omalta koneelta webpalvelimelle.

19.1.2 Tietokannan siirto

Omalta koneelta löytyy ohjelma PHPMyAdmin, jonka avulla tietokannan kopioiminen onnistuu helposti. Alla esimerkki, kun käytetään ohjelmaa XAMPP.

PHPMyAdmin-ohjelmassa valitaan ensin kopioitava tietokanta.

ŀ	ohp MyAdmin
	🏡 😣 🗊 🤹
Äsket	täinen Suosikit
_	New
H -0	cdcol
+ -0	information_schema
+ -1	mysql
H -11	performance_schema
H -11	phpmyadmin
H -0	test
+ -1	webauth
± -1	wordpress4

Tämän jälkeen valitaan välilehti "Vienti".

Sitten jatketaan.

Vie tauluja tietokannasta "wordpress4"

Vientitapa:

- Nopea näytä vain vähän vaihtoehtoja
- O Mukautettu näytä kaikki mahdolliset vaihtoehdot

Muoto:

SQL	\sim

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 158 Tallenna tiedosto ja avaa se sitten jollakin tekstieditorilla, esimerkiksi Notepad++:lla tai Microsoftin omalla Muistiolla. Tiedostoa ei missään tapauksessa tule avata tekstinkäsittelyohjelmalla, kuten esimerkiksi Wordilla.

Tallennetussa tiedostossa on täydellinen kopio tietokannasta, mutta siellä on runsaasti viittauksia aiempaan osoitteeseen localhost.

(1,	<pre>'siteurl', 'http://localhost:82/wordpress4'</pre>
(2,	<pre>'home', 'http://localhost:82/wordpress4', '</pre>
(3,	'blogname', 'Jarin blogi', 'yes'),

Siksi kannattaa jo tässä vaiheessa muuttaa Etsi ja korvaa -toiminnolla osoite oikeaksi. Esimerkissä blogin uusi osoite on www.jarisarja.fi/wordpress. Siksi muutokset tehdään kuten alla olevassa kuvassa.

		Korvaa		×
Etsi Korvaa Etsi tie	dostoista Merkitse			
Etsittävä merkkijon	~	Etsi seuraava		
Korvaa merkkijonol	a: http://www.jarisarja.fi/w	$\mathbf{\mathbf{v}}$	Korvaa	
		Valinnassa		Korvaa kaikki
_				Korvaa kaikki avoimissa tiedostoissa
Vain kokonaiset	sanat			
Sama kirjainkok	0			Sulje
✔ Kierrä ympäri				
Etsintätapa		Suunta	✓	Läpinäkyvyys
🔿 Normaali		_ Ylös		Passiivisena
🔿 Laajennettu (\n	, \r, \t, \0, \x)	Alas		Aina
Säännöllinen la	useke 🗌 Uusilla riveillä			

Tallenna tiedosto muutoksineen. Tämän jälkeen uudessa sivustossa täytyy mennä PHPMyAdminiin tai vastaavaan paikkaan.

Uudella sivustolla valitaan PHPMyAdminista tietokanta ja sitten välilehti "Tuonti".

Sen jälkeen selataan omalta koneelta tuotava tietokanta (juuri muokattu tiedosto wordpress4.sql) ja lopuksi painetaan painiketta "Siirry".

Tuotava tiedosto:

File may be compressed (gzip, bzip2, zip) or uncompressed. A compressed file's name must end in .[format].[compression] . Example: .sql.zip									
Selaa tietokonettasi:	Selaa tietokonettasi: Selaa wordpress4.sql (Enimmäiskoko: 20Mt)								
You may also drag and	drop a file o	n any page.							
Tiedoston merkistö:	utf-8	*							

Osittainen tuonti:

Mahdollistaa tuonnin keskeytyksen, mikäli skripti päättyy PHP:n aikarajoituksen. (Tätä

Skip this number of queries (for SQL) or lines (for other formats), starting from the first one:

Muoto:

SOL	~	١
JQL	Ť.,	ļ

Format-Specific Options:

 Do not use AUTO_INCREMENT for zero values Read as multibytes 	SQL compatibility mode:	NONE		~
Read as multibytes	✓ Do not use AUTO_INCR	REMENT FOR ZE	ero valu	es
	Read as multibytes			

Tämän jälkeen on vielä muutettava tiedoston wp-config.php asetuksia. Muutettavat kohdat saadaan webhotellin tarjoajalta. MySQL-palvelin on 90% todennäköisyydellä "localhost", eli sitä tarvitsee muuttaa vain harvoin.

```
// ** MySQL asetukset - Saat nämä tiedot palv
/** WordPressin käyttämän tietokannan nimi */
define('DB_NAME', 'wordpress4');
/** MySQL-tietokannan käyttäjätunnus */
define('DB_USER', 'wordpress4');
/** MySQL-tietokannan salasana */
define('DB_PASSWORD', 'wordpress4');
I
/** MySQL-palvelin */
define('DB_HOST', 'localhost');
```

Tämän jälkeen kaikki onkin valmista.

19.2 Sivuston siirtäminen toiselle palvelimelle

Joskus tulee eteen tilanne, jossa koko WordPressillä tehty sivusto pitää siirtää toiselle webpalvelimelle. Tässä esimerkki, kuinka websivusto siirretään osoitteesta www.jarisarja.fi osoitteeseen www.verkkopedagogi.net/blogi/.

Tiedostojen siirto hoituu FTP:n tai vastaavan menettelyn kautta. Suositeltava ohjelma siirtoon on WinSCP. Ensin tiedostot pitää siirtää vanhalta palvelimelta omalle tietokoneelle, josta ne sitten myöhemmin siirretään uudelle palvelimelle. Valitse siirrettävät kansiot ja tiedostot ja raahaa ne vasemmalle (omalle koneelle) haluamaasi kansioon.

Avaa tiedosto wp-config.php jollakin tekstieditorilla, esimerkiksi Notepad++:lla tai Microsoftin omalla Muistiolla.

wp-activate.php	
wp-blog-header.php	
wp-comments-post.ph	۱p
wp-config.php	
wp-config-sample.php)

Muuta tietokannan tiedot uuden webpalvelimen mukaisiksi.

Muutettavat kohdat on merkattu keltaisella huomiovärillä.

Yleensä viimeistä kohtaa ei tarvitse muuttaa eli se on "localhost".

```
/** WordPressin käyttämän tietokannan nimi */
define('DB_NAME', 'tietokannannimi');
/** MySQL-tietokannan käyttäjätunnus */
define('DB_USER', 'kayttajatunnus');
/** MySQL-tietokannan salasana */
define('DB_PASSWORD', 'salasana');
/** MySQL-palvelin */
define('DB_HOST', 'localhost');
```

Tämän jälkeen tiedostot siirretään uudelle palvelimelle.

🐛 blogi - verkkopedagogi@ftp.verkkopedagogi.net - WinSC 😐 🗕 🗖 🗙								
Paikallinen Merkitse Tiedostot Komennot Istunto Valinnat Etä Ohje								
🔹 🗏 🔊 • 🖀 🗞 💀 🗮 🥵 👫 🕂 🖃 🖾 🖉 🗇 🗇 🖉 🖉 Oletus 🔹								
verkkopedagogi@ftp.verkkopedagogi.net +								
$[\underbrace{l}_{2} C: Paikallinen \bullet \textcircled{a} \bigtriangledown []_{4} \bullet \bullet \bullet \bullet []_{2} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{b} []_{2} \textcircled{blogi} \bullet \textcircled{a} \bigtriangledown \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet []_{2} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{a} \textcircled{b} []_{2} \textcircled{blogi}$								
C:\blogi /public/html/blogi								
Nimi Ulkoinen	Koko	Тууррі 🦯	`	Nimi Ulkoinen				
1.		Edelliner		🏃				
儿 wp-admin		Tiedosto						
📙 wp-content		Tiedosto						
📙 wp-includes	_	Tiedosto						
📄 index.php	395 B	PHP-tied	Т	uusi www-palvelin				
📄 license.txt	19 544	Tekstitie						
🖲 lisenssi.html	21 796	Firefox H						
💿 readme.html	9 577 B	Firefox H						
wp-activate.php	4 663 B	PHP-tied						
<	071 D	DI ID Hod		< >				
142 KiB / 142 KiB 21:ssa 21:sta				0 B / 0 B 0:ssa 0:sta				
🛯 🖋 F2 Nimeä uudelleen 📝 F4 Muo	kkaa 📫 F5	Kopioi 🗳	F6	Siirrä 💣 F7 Luo kansio 🗙 F8 Poista ङ F9 Ominaisuudet 🏾 🎽				
				🗎 FTP 🗐 0:00:41				

Tämän jälkeen siirretään tietokanta. Se täytyy ensin kopioida vanhasta osoitteesta esimerkiksi PHPMyAdminin avulla. Valitse tietokanta ja sen jälkeen välilehti "Vienti".

💿 Seuranta	🔊 Seuranta 🛛 🕞 Haku 👔 🚺		nti 🚡 Tuonti			uunnittelija	🎊 Toir	minnot
	Toiminnot	0	Rivit ¹	Туур	opi	Aakkosjärj	estys	Koko

Valitse taulut ja paina painiketta "Siirry".

Tallenna tiedosto omalle koneellesi.

<u>A</u> vaa ohjelmalla	Windows Wordpad -sovellus (oletus)	~
Iallenna tiedosto	1	
Tee <u>n</u> äin oletukse	na tämän tyyppisille tiedostoille.	
Tee <u>n</u> äin oletukse	na tämän tyyppisille tiedostoille.	
Tee <u>n</u> äin oletukse	na tämän tyyppisille tiedostoille.	

Tämän jälkeen tallennettu tiedosto pitää avata jollakin teksti-

editorilla. Siellä sivuston vanha osoite korvataan uudella.

	Korvaa		×				
Etsi Korvaa Etsi tiedostoista Merkitse							
Etsittävä merkkijono: www.jarisarja.fi Etsi seuraava							
Korvaa merkkijonolla: www.verkkopedagogi.net	t/blogi/	~	Korvaa				
	Valinnassa	[Korvaa kaikki				
_			Korvaa kaikki avoimissa tiedostoissa				
Vain kokonaiset sanat		L [- II				
Sama kirjainkoko			Sulje				
✓ Kierrä ympäri							
Etsintätapa	Suunta	🖌 Lá	äpinäkyvyys				
Normaali	⊖ Ylös	(Passiivisena				
◯ Laajennettu (\n, \r, \t, \0, \x)	Alas	(Aina				
🔿 Säännöllinen lauseke 🗌 . matches newlin							

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 163 Erityisen tärkeää on, että sivuston osoite on oikein.

(1, 'siteurl', 'http://www.verkkopedagogi.net/blogi/', 'yes'),

Tämän jälkeen tiedosto tallennetaan ja siirretään uudelle webpalvelimelle. Uudella webpalvelimella käynnistetään PHPMyAdmin ja valitaan sieltä ensin tietokanta ja sen jälkeen välilehti "Tuonti".

Sitten selataan omalta koneelta tuotava tiedosto.

Tuotava tiedosto:

File may be compressed (gzip, zip) or uncompressed. A compressed file's name must end in **.[format].[compression]**. Example: **.sql.zip**

Selaa tietokonettasi: Selaa_		Ei valittua tiedo	ostoa.	(Enimmäiskoko: 128Mt)	
Tiedoston merkistö:	utf-8	Ei va	littua tiedostoa.		

Alla kyseinen tiedosto (kanta.sql) valittuna.

Tuotava tiedosto:

File may be compressed (gzip, zip) or uncompressed. A compressed file's name must end in **.[format].[compression]**. Example: **.sql.zip**

Lopuksi sivun alareunasta painetaan painiketta "Suorita".

Tämän jälkeen sivuston siirto on valmis. Kannattaa kuitenkin vielä tarkistaa, että sivuston linkit toimivat ja että sivustolle voi kirjautua.

(Enimmäiskoko: 128Mt)

19.3 Pluginit websivuston siirtoon

WordPressillä tehdyn sivuston siirto uuteen osoitteeseen ei ole ihan yksinkertainen asia, koska on muutettava monia tietoja. Onneksi tähän tarkoitukseen on kehitelty plugineja eli liitännäisiä, jotka helpottavat siirtoprosessia.

- Duplicator plugin
- WordPress Move
- <u>All-in-One WP Migration</u>

19.4 Nauhoite 10: WordPressin siirto omalta koneelta webiin

	Video	
► ► () 0.00/7:14	Salasana hukassa?	¢ 🗆 []

Nauhoite 10: WordPressin siirto omalta koneelta webiin Kesto: 11:18 URL: <u>http://youtu.be/Yax4etG1xPA</u>

20 RATKAISUJA ONGELMIIN

Tässä viimeisessä luvussa esitellään ratkaisuja muutamiin yleisiin ongelmatilanteisiin, jotka liittyvät WordPressin asennukseen ja käyttöön.

20.1 Webpalvelin ei käynnisty

Asennettaessa WordPressiä omalle koneelle, saattaa webpalvelin jäädä käynnistymättä eli osoite localhost ei vastaa. Tämä ongelma johtuu usein siitä, että joku muu ohjelma käyttää webpalvelimen porttia. Tällaisia ohjelmia ovat mm. Skype ja Teamviewer. Tällaisissa tapauksissa kannattaa tehdä niin, että sammuttaa kyseiset ohjelmat ja kokeilee sen jälkeen webpalvelimen käynnistämistä uudestaan. Eli käytännössä webpalvelin käynnistyy, kun käynnistetään esim. XAMPP.

20.2 Ei ole oikeutta kirjoittaa

Yksi yleinen ongelma liittyy siihen, ettei kansioon tai tiedostoon voi kirjoittaa. Tämä ongelma ilmenee usein jo asennusvaiheessa, jolloin ilmestyy alla olevan kaltainen ilmoitus.

Kun olet saanut sen tehtyä, napsauta "Asenna WordPress."

Asenna WordPress

Ongelman voi kiertää tekemällä, kuten ohjeessa neuvotaan. Tosin silloin on mahdollista, että sama ongelma ilmenee muissa yhteyksissä, kuten esimerkiksi uutta lisäosaa asennettaessa tai muutettaessa WordPressin asetuksia. Ongelman saa poistettua kokonaan antamalla pääkansiolle lisää oikeuksia.

Esimerkiksi Macintoshiin asennettu XAMPP vaatii muutoksia, jotka on suoritettava päätteen kautta. Eli jos asennetaan WordPress kansioon wordpress2, kirjoitetaan päätteessä seuraavasti:

sudo chmod -R 775
/applications/xampp/xampfiles/htdocs/wordpress2

Webpalvelimella on mahdollista tehdä vastaavat muutokset FTP-ohjelman avulla. Yleensä se toimii niin, että hiiren kakkospainikkeella valitaan kansion ominaisuudet, jonka jälkeen avautuu näkymä oikeuksiin.

Suojaukset:	<u>O</u> mistaja	✓ R	√ W	×	Aseta omis
	<u>R</u> yhmä	✓ R	W	✓ X	Aseta ryhm
	Muut	✓ R	W	✓ X	🗌 Tahmea-bi
	0 <u>k</u> taali	0755			
	Lisää	X kansi	oihin		

Tiedostoilla ja hakemistoilla voi olla erilaisia käyttöoikeuksia. Näillä määritetään, kenellä on oikeus

- lukea tiedosto (*read*)
- kirjoittaa siihen (write) tai
- **suorittaa** se (e**x**ecute).

Usein oikeudet muutetaan numeroiksi ja lasketaan ne yhteen: tällöin lukuoikeus on arvoltaan 4, kirjoitusoikeus 2 ja suoritusoikeus 1. Itselläsi on tavallisesti kaikki nämä oikeudet, joten oikeuksiesi summa on 4+2+1 eli 7. (Mikrobitti.)

Windows-palvelimella käyttöoikeudet ovat hieman erilaiset, mutta pääperiaate on sama.

1.	Full Control	Allows: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
2.	Modify	Allows: 2, 3, 4, 5, 6
3.	Read & Execute	Allows: 3, 4
4.	List Folder Contents	Allows: 4 (but cannot run programs)
5.	Read	Allows: 5 (Implies: 4)
6.	Write	Allows: 6 (Implies:4)
7.	Special Permissions	Allows: Combinations

Lähde: http://docs.joomla.org/How_do_Windows_file_per-

missions_work%3F

HUOM! WordPress-sivuston tärkein tiedosto on wp-config.php. Se sisältää mm. tietokannan tunnuksen ja salasanan. Siksi se on syytä suojata erityisen hyvin eli kyseiseen tiedostoon mahdollisimman vähän oikeuksia. Eli, kun sivusto on asennettu webiin ja tarvittavat muutokset on suoritettu, kannattaa kyseisen tiedoston oikeudeksi laittaa FTP-ohjelman avulla 0400.

Omalla koneella kyseistä muutosta ei tarvitse tehdä esim. XAMPP:ssa, mutta webissä kannattaa aina olla tarkkana, ettei anna kyseiselle tiedostolle liikaa oikeuksia. Lisäksi on huomioitava, **ettei minkään webissä olevan kansion oikeuksien tulisi olla 0777 ilman hyviä perusteita**. Hyvä lisäosa, jolla voit tarkistaa ovatko kansioiden ja tiedostojen oikeudet kunnossa, on " File Permissions & Size Checker".

20.3 WordPress kysyy FTP-yhteyden tietoja

WordPress saattaa kysellä FTP-tietoja esimerkiksi asennettaessa lisäosia ja sivupohjia. Yksi tapa kiertää tämä ongelma on se, että kirjoittaa wp-config-tiedoston loppuun seuraavan rivin:

define('FS_METHOD', 'direct');

20.4 Virheilmoitus "Internal Server Error"

Todennäköisin syy tälle virheilmoitukselle on virheellinen .htaccess-tiedosto. Helpointa on korjata ongelma siten, että muuttaa .htaccess-tiedoston nimen esimerkiksi muotoon .htaccess_vanha. Kyseinen tiedosto sijaitsee WordPress-asennuksen juuressa.

Nimi

- l wordpress
- 👢 wp-admin
- 👢 wp-content
- 👢 wp-includes
- 📄 .htaccess 🗲

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 otavan**opisto**.fi 169 Tämän jälkeen pitää käydä tallentamassa sivun osoiterakenne, jolloin .htaccess-tiedosto luodaan uudestaan. Kyseinen kohta löytyy ohjauspaneelista kohdasta "Asetukset".

Sitten tallennus eli painetaan painiketta "Tallenna muutokset".

 Artikkelin nimi 	http://localhost:82/wordpress4/
🔿 Mukautettu rakenne	http://localhost:82/wordpress4
Valinnaiset	
Kategorioiden ja avainsanojen <u>URL-o</u> tämä kenttä on tyhjä, oletusarvo tul	osoitteille voi antaa oman etuliitteen. S ee käyttöön.
Kategorioiden peruskansio	
Avainsanojen peruskansio	
Tallenna muutokset	

20.5 MAMPin osoite localhost ei vastaa

MAMPin etusivu ei löydy osoitteesta localhost, koska sen juurikansio on osoitteessa localhost:8888. Jos lisäksi halutaan päästä MAMPin alkunäkymään, on kirjoitettava osoitteen jälkeen vielä MAMP.

00						
) (C)	MAMP	× 📃 W	Vordpress Macille - Goo	ogle Drive 🔅	My Drive – Go	
	calhost:8888/MA	MP/				
💿 Useimmin avatut 👻 🕹 Aloitussivu						
Sta	urt phpinfo	phpMyAdmin	SQLiteManager	FAQ	Buy MAMP PRO	

Welcome to MAMP

If you can see this page, MAMP is installed on your Mac and everything is working!

WordPress 4 Jari Sarja, 2015 Tästä seuraa se, että osoitteet ovat eri tavoin kuin yleisesti. Esim. htdocsin juuressa oleva kansio blogi löytyy selaimella osoitteesta <u>http://localhost:8888/blogi</u>. Tosin MAMPista pääsee websivustolle suoraan napsauttamalla painiketta "WebStart".

MAMP PRO	WebStart Stop Apache MySQL DynDNS
Server Hosts	
General Apache M	ySQL PHP Dynamic DNS Postfix
Ports	
Apache 8888 SSL	8890 (1 - 65535) Ports 80, 443 & 3306
MySQL 8889	(1024 - 65535) MAMP Ports

20.6 Valikko hävisi

Joskus käy niin, että valikko häviää. Usein tämä tilanne syntyy, kun otetaan käyttöön uusi teema. Todennäköisin syy valikon häviämiselle on silloin se, että uusi teema on rakennettu siten, että siihen pitää tehdä mukautettu valikko ja sen jälkeen liittää se teemaan.

Ensin napsautetaan linkkiä "Valikot".

Sitten luodaan valikko ja lisätään siihen sivut.

Valikon rakenne

Raahaa valikkolinkit haluamaasi järjestykseen. Napsauta kohteen viere

Peliohjelmointia	Sivu 🔻
Raspberry Pi	Sivu 🔻
Kuka	Sivu 🔻
Tietokoneohjelmat	Sivu 🔻
Kuvagalleria	Sivu 🔻
Esimerkkisivu	Sivu 🔻

Sitten valitaan teemasta painike "Mukauta".

Lopuksi sijoitetaan valikko paikoilleen.

<	^{Mukautetaa} Valikkos	an ► Valikot sijainnit	
Teem valikk	assa on 2 valik o näkyy missäl	kosijaintia. Valitse mikä kin sijainnissa.	
Voit myös sijoittaa valikoita vimpainalueille Mukautettu valikko -vimpaimella.			
Ensis	sijainen valikl	ko	
vali	ikko	~	

20.7 Kuvien pitäisi näkyä

Usein käy niin, että valitaan hieno teema. Kun se on asennettu ja otettu käyttöön, seuraa pettymys, koska hienoja kuvia ei näy siinä etusivulla. Tähän on todennäköisesti syynä se, että blogikirjoituksista puuttuvat artikkelikuvat.

Artikkelikuvat lisätään aina artikkelin yhteyteen. Kyseinen kohta on alhaalla oikealla.

Avainsanat			
Lisää			
Erottele avainsanat pilkulla			
Valitse eniten käytetyistä avainsanoist	a		
Ulkoasu			
Artikkelikuva			
Aseta artikkelikuva			
HUOM! Artikkeli pitää napsauttaa muokkaustilaan, jotta artkkelikuvan voi asettaa.			

LÄHTEET

Aftonbladet (2009). Blondinbellas vinst: 7 000 kr i månaden. [Online:

http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11957648.ab]

Cava. [Online: <u>http://www.cavablogi.com/2013/01/uudet-aat-</u> <u>teet.html</u>]. Luettu 30.1.2013.

CERT-FI. (2013). Wordpress-haavoittuvuutta hyödyntäneitä tietomurtoja suomalaisille sivustoille. [Online:

http://www.cert.fi/tietoturvanyt/2013/09/ttn201309201416.ht ml]. Luettu 23.9.2013.

Helppokäyttöiset blogipalvelut. [Online http://fi.wikibooks.org/wiki/Helppok%C3%A4ytt %C3%B6iset_blogipalvelut] Luettu 22.3.2012.

IT-viikko. Bloggari elää 100 000 lukijalla. [Online <u>http://www.itviikko.fi/uutiset/2009/04/22/bloggari-</u> <u>elaa-100-000-lukijalla/200910266/7</u>]. Luettu 30.1.2013.

Lipsanen, N. (2012). Wordpress 3.0 ohjeet. [Online: <u>http://www.domnik.net/info/wordpress-ohjeet/30/kayttaja-</u> <u>tasot.shtml</u>]. Luettu 25.3.2012.

Microbitti. Käyttöoikeuksien asettaminen (chmod). [Online: http://mbi.mbnet.fi/mbinternet/ohjeet/chmod/]. Luettu 23.9.2013.

Ossi, M. [Online: <u>http://www.markusossi.fi/tietoa/</u>]. Luettu 30.1.2013.

Saari, M. (2010). Kommenttispämmi pois: NoSpamNX. [Online: http://www.mikkosaari.fi/kommenttispammi-pois-nospamnx/]. Luettu 2.9.2013.

Wappalyzer. [Online: <u>http://wappalyzer.com/categories/cms</u>]. Luettu 30.1.2013.

Wickholm, R. (2000, 78). Näin selviät salasanoista. *Mikrobitti* (10), 78-79.

Wikipedia [Online: http://en.wikipedia.org/wiki/WordPress]. Luettu 21.3.2012.

Wikipedia [Online: <u>http://fi.wikipedia.org/wiki/Blogger</u>]. Luettu 21.3.2012.

WordPress 3.5 "Elvin" suomeksi. [Online: <u>http://fi.wordp-</u> <u>ress.org/2012/12/12/wordpress-3-5-elvin-suomeksi/]</u>. Luettu 14.5.2013.

LIITE 1. WORDPRESS ONLINE

WordPressistä on olemassa myös online-versio, eli minkäänlaisia asennuksia ei tarvita. Tämä on helpoin tapa aloittaa oma blogi. Lisäksi roskaviestien suodatus toimii hyvin. Tässä versiossa on lähes kaikki WordPressin toiminnot. Sieltä on otettu pois joitakin WordPressin ominaisuuksia, kuten mahdollisuus tehdä omia teemoja sekä pluginien asentaminen. WordPressin online-versio on ilmainen. Ilmaisuus perustuu siihen, että blogissa näytetään mainoksia.

Video-ohjeet

Video 1: WordPress sivuston eli blogin pystyttäminen online osoitteessa http://fi.wordpress.com/

<u>Video 2</u>: Blogikirjoitusten lisääminen ja sivujen lisääminen. Mukana myös kuvan lisääminen tekstiin ja alavalikon teko.

<u>Video 3</u>: Ulkoasun muokkaaminen eli teeman valitseminen ja teeman muokkaaminen. Mukana myös asiaa vimpaimista (muokataan sivupalkkia).

<u>Video 4</u>: Valikot. Niitä tarvitaan, kun halutaan räätälöidä valikko kuten esim. sivujen järjestys tai joku sivu pois navigaatiosta.

LIITE 2. WEBPALVELIN OMALLE TIETOKONEELLE

Jotta voit kokeilla WordPressiä omalla koneellasi, tarvitset omalle koneellesi webpalvelimen sekä tulkin, joka tulkkaa skriptikielen. Windowsilla vaihtoehtoja ovat EasyPHP, XAMPP ja WAMP. Mac-käyttäjien on tyydyttävä joko XAMPPiin tai MAM-Piin.

Asenna itsellesi joku edellä mainituista ohjelmista. Alla nauhoitettuja ohjeita asennukseen:

- MAMP Macille (suosittelen) http://www.screencast.com/t/Nzg3NjFjZjE
- XAMPP Windowsille (suosittelen) http://screencast.com/t/SvF20PAZi
- <u>EasyPHP</u> Windowsille
 http://screencast.com/t/ySxzNTawxp5t
- <u>WAMP</u> Windowsille (suosittelen) http://screencast.com/t/8QPzLhaxEW

Windows-käyttäjille löytyy kirjoitettuja ohjeita seuraavista linkeistä:

- <u>WAMP</u>
- <u>XAMPP</u>

Huomaa, että vaikka XAMPP toimii myös Macissa, soveltuu yllä oleva XAMPP-ohje vain Windowsille.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

LIITE 3. XAMPPIN ASENNUS WINDOWSILLE

WordPressin käyttöön omalla koneella tarvitaan webpalvelin, jossa on PHP-tuki ja MySQL-tietokanta. Helpoiten näiden asentaminen onnistuu, kun asennetaan XAMPP.

XAMPP on muunnos LAMPista, eli kyseessä on ohjelmistokokonaisuus. Alkukirjain osoittaa ohjelman soveltuvan usealle käyttöjärjestelmälle. Tässä lyhyesti koko paketti:

- X tarkoittaa, että ohjelman saa neljälle eri käyttöjärjestelmälle
- A tarkoittaa Apache-serveriä
- M tarkoittaa MySQL-tietokantaa
- P tarkoittaa PHP-ohjelmointikieltä
- P tarkoittaa Perl-ohjelmointikieltä

Nykyisin XAMPP-asennus on helppoa, koska kaikki osat ovat saatavissa yhdessä paketissa. XAMPP on ilmainen ohjelma, jota jaetaan GPL-lisenssillä. Asennettuasi XAMPPin pääset tekemään omalla koneella kokonaisia sivustoja ja myös testaamaan niitä. Et tarvitse webhotellia, sillä kaikki on omalla koneellasi.

XAMPPin käyttö on suositeltavaa monestakin syystä. Ehkä painavin syy on, että virheet kannattaa tehdä omalla koneella. Silloin koko maailma ei huomaa, että sivustosi on ihan sekaisin. Toinen painava syy on, että päästään eroon FTP:n käytöstä. Eli jokaisen pienen muutoksen jälkeen ei tarvitse siirtää muuttunutta tiedostoa FTP:n avulla palvelimelle sen testaamista varten.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015
XAMPPin asennus

XAMPP-asennus aloitetaan menemällä ohjelmistopaketin sivustolle:

https://www.apachefriends.org/index.html

Valitaan ensin käyttöjärjestelmä. Tässä esimerkissä XAMPP asennetaan Windowsille.

Kaksoisnapsautetaan juuri ladattua tiedostoa.

Napsautetaan "Kyllä".

Napsautetaan "Yes"ja sitten "OK".

Valitaan "Next", eli tässä vaihtoehdossa asennetaan kaikki.

Valitaan kansio, jonne ohjelma asennetaan.

🖾 Setup	
Installation folder	ເສ
Please, choose a folder to install XAMPP Select a folder C:\xampp	
XAMPP Installer < Back Next	Cancel

Valitaan "Next" ja poistetaan ruksi kohdasta "Learn more about BitNami for XAMPP".

Napsautetaan lopuksi "Finish".

Seuraavaksi käynnistetään webpalvelin Apache.

🔁 XAMPP Co	ontrol Panel v	3.2.1 [Compile	ed: May 7th 2013]		
Madulas	XAMPP Control Panel v3.2.1				
Service	Module	PID(s)	Port(s) Actions		
	Apache		Start		
	MySQL		Start		

Mikäli Windowsin palomuuri reagoi, valitaan "Salli käyttö".

Windowsin suojausvaroitus				
Windowsin palomuuri on estänyt osan tämän sovelluksen ominaisuuksista				
Windowsin palom julkisissa ja yksity	nuuri on estänyt j visissä verkoissa Nimi: Julkaisija: Polku:	otkin kohteen Apache HTTP Server ominaisuudet kaikissa sekä toimialueverkoissa. <mark>Apache HTTP Server</mark> Apache Software Foundation C:\xampp\apache\bin\httpd.exe		
Salli kohteen Apache HTTP Server vaihtaa tietoja näissä verkoissa: Toimialueverkot, kuten työpaikan verkko Yksityiset verkot, kuten kodin ja työpaikan verkko				
✓ Julkiset verkot, kuten lentokenttien ja kahviloiden verkot (ei suositella, koska näiden verkkojen tietoturva on usein vähäistä tai sitä ei ole lainkaan)				
Mitä riskejä liittyy siihen, että sovelluksen tietoliikenne palomuurin läpi sallitaan? Salli käyttö Peruuta				

Käynnistetään myös MySQL ja sallitaan sen käyttö.

🔀 XAMPP Co	ontrol Panel	/3.2.1 [Compile	ed: May 7th 2013]	
Redulas	XAMPP Control Panel v3.2.1			
Service	Module	PID(s)	Port(s) Actions	
	Apache	2124 232	82, 444 Stop	
	MySQL		Start	

Siirrytään tämän jälkeen osoitteeseen localhost, jolloin selain

ohjaa sen XAMPPin aloitussivulle.

WordPress 4 Jari Sarja, 2015

Mitä tehdä, jos Apache ei käynnisty?

On ohjelmia, jotka käyttävät samoja portteja kuin Apache. Tällaisia ohjelmia ovat mm. Skype ja Teamviewer. Kyseiset ohjelmat eivät voi olla yhtä aikaa käynnissä Apachen kanssa.

Ongelman voi ratkaista siten, että määrittelee Apachelle uudet portit entisten tilalle.

Napsautetaan XAMPPin ohjauspaneelissa kohtaa "Config".

Sen jälkeen määritellään uudet portit.

Change Language		Service and Port Settings
User Defined Files	1	Log Options

Tässä tapauksessa uusiksi porteiksi määritellään 82 ja 444.

🔀 Service Settings			- O X
Use this form to set service-spec and default ports the XAMPP Con quotes in names. This does NO use. You still need to change tho Apache MySQL FileZilla Merco	cific and def trol Panel v T change th ose in the se ury Tomcat	ault port settings. You vill check. Do not inclu le ports that the service ervices' configuration fi	can set the name de spaces or es and programs les.
Apache Settings			
Service Name	Main Port	SSL Port	
Apache2.4	82	444	
		🗙 Abort	🖌 Save

Sitten on vielä muutettava Apachen asetukset.

Modules	XA	MPP Cor	ntrol Panel v3	.2.1	~
Service	Module	PID(s)	Port(s)	Actions	
	Apache	2124 232	82, 444	Stop	Admin Config
	MySQL	2808	3306	Stop	Admin Config

Valitaan Apache (hhtp.conf)

Config	Logs Shell
	Apache (httpd.conf) 🚽
	Apache (httpd-ssl.conf)
Cor	Apache (httpd-xampp.conf)
Cor	PHP (php.ini)
001	LARAL SZ. P.S. LA

Siellä muutetaan seuraavat kaksi kohtaa.

Listen 80 muotoon

Listen 82

ServerName localhost:80 muotoon

ServerName localhost:82

Sitten muutetaan vielä toinen Apachen asetustiedosto.

Actions	
Stop Admin Config	Logs Shell
	Apache (httpd.conf)
Stop Admin Confi	Apache (httpd-ssl.conf)
Start Admin Confi	Apache (httpd-xampp.conf)
	PHP (php.ini)

Siellä muutetaan seuraava rivi

Listen 443 muotoon

Listen 444